

Ziekteverzuim in de periode van primaire
arbeidsongeschiktheid: analyse en verklarende
factoren : 2011 -2016

Inhoudstafel

Inleiding	3
I. De intredes in primaire arbeidsongeschiktheid: alle gevallen voor zover één ziektedag door de uitkeringsverzekering wordt gedekt	4
1. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht.....	4
2. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst in actieven en werklozen ..	8
II. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid met een duur van de arbeidsongeschiktheid groter dan 28 dagen	11
1. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht.....	11
2. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst in actieven en werklozen	12
3. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst per leeftijdscategorie, per sociale stand en per geslacht – 2016.....	14
4. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst per provincie en gewest ..	18
III. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst per VI en frequentie	19
IV. De uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid	20
1. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht	20
2. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden van uittreden.....	21
3. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar duur arbeidsongeschiktheid en activiteit	23
4. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden, per leeftijdsgroep en activiteit..	30
5. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden, per duur en activiteit.....	32
6. Analyse van de uittredes met een arbeidsongeschiktheidsduur van meer dan 28 dagen	35
V. Ziekteverzuim in België	38
1. Evolutie van het ziekteverzuim.....	38
a. Actieve bevolking	38
b. Werklozen.....	39
c. Evolutie van het ziekteverzuim per provincie en gewest	40
2. Duur van het verzuim.....	42
a. Duur van het verzuim per beëindigde geval in kalenderdagen per geslacht en activiteit	42
b. Duur van het verzuim per beëindigde geval in kalenderdagen per activiteit en leeftijdsgroep.....	44
Conclusie	46

Inleiding

Overeenkomstig het artikel 18 van de bestuursovereenkomst “Verdere ontwikkeling van de kennis inzake arbeidsongeschiktheid en de medewerking aan het ontwikkelen van een evidence-based policy” dient een verslag aan het Beheerscomité te worden voorgelegd met betrekking tot de statistische evoluties en de verklarende factoren met betrekking tot de primaire arbeidsongeschiktheid. Deze nota is een vervolgnota op een eerdere studie. De cijfergegevens worden geactualiseerd tot en met dienstjaar 2016.

Deze paper heeft als doel het ziekteverzuim en de oorzaken die eraan ten grondslag liggen, in kaart te brengen. De analyse beperkt zich tot de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. Kort verzuim waarbij de periode van het gewaarborgd loon niet wordt overschreden, werd, bij gebrek aan gegevens, niet onderzocht.

De studie is gebaseerd op een gegevensstroom tussen het RIZIV en de verzekeringsinstellingen, waarin deze laatsten per arbeidsongeschikte gerechtigde gedetailleerde informatie overmaken met betrekking tot de uitgaven in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

De studie begint met een analyse van de intredes in primaire arbeidsongeschiktheid op basis van de individuele gegevens voor de periode 2011-2016.

Teneinde de invloed van de verschillen in de periode van gewaarborgd loon uit te schakelen worden in een volgend deel de intredes onderzocht met een duur van arbeidsongeschiktheid groter dan 28 dagen.

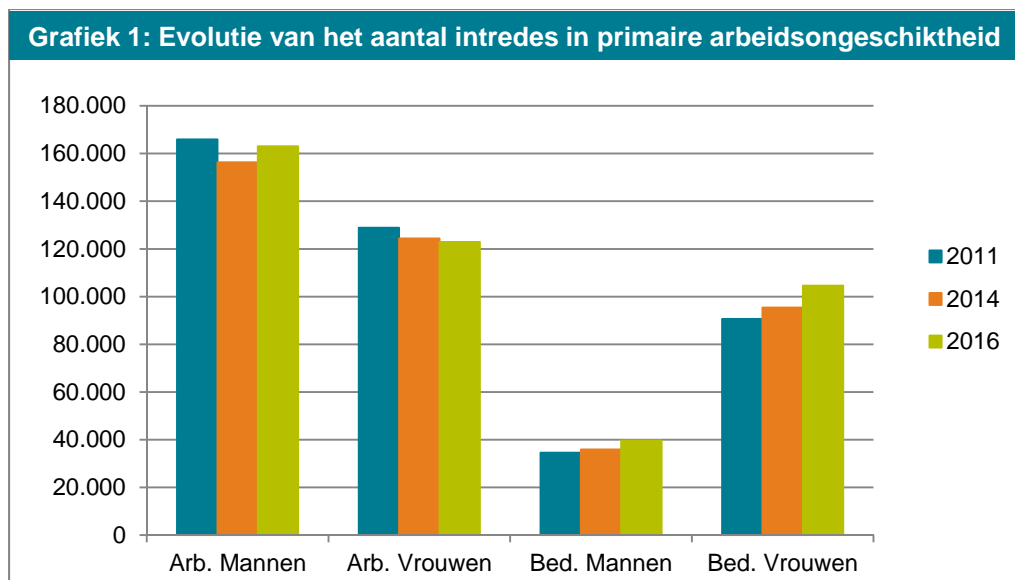
Daarna worden de uitredes onderzocht om uiteindelijk het ziekteverzuim in België in kaart te brengen.

Tenslotte worden een aantal conclusies van deze studie opgelijst.

- I. De intredes in primaire arbeidsongeschiktheid: alle gevallen voor zover één ziektedag door de uitkeringsverzekering wordt gedekt
1. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht

Tabel 1 geeft het aantal nieuwe sociaal verzekerden die in het betrokken jaar minimaal één dag arbeidsongeschikt zijn geworden buiten de periode van het gewaarborgd loon.

Tabel 1: Intredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid									
Jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	165.913	128.907	294.820	34.532	90.670	125.202	200.445	219.577	420.022
2012	159.347	126.998	286.345	33.544	89.596	123.140	192.891	216.594	409.485
2013	159.840	128.952	288.792	35.199	93.371	128.570	195.039	222.323	417.362
2014	156.348	124.393	280.741	35.910	95.438	131.348	192.258	219.831	412.089
2015	160.887	122.926	283.813	38.282	100.732	139.014	199.169	223.658	422.827
2016	163.023	122.934	285.957	39.644	104.629	144.273	202.667	227.563	430.230
% Geslacht	57,01%	42,99%	100%	27,48%	72,52%	100%	47,11%	52,89%	100%
%sociale stand	37,89%	28,57%	66,47%	9,21%	24,32%	33,53%			100%

De intredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid kennen een wisselvallige evolutie. In 2012 zien we een terugval van het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid. Het aantal ziektegevallen lag 2,51% lager dan in 2011. Het aantal intredes liet in 2013 een stijging optekenen (+1,92%), om vervolgens in 2014 opnieuw af te nemen (-1,26%). In 2015 volgt opnieuw een toename van het aantal intredes ten opzichte van 2014 (+2,61%), daar waar in 2016 de groei ten opzichte van 2015 beperkt bleef tot 1,75%. Ten opzichte van 2011 steeg het aantal intredes in 2016 met 2,43%

Uit tabel 1 blijkt eveneens dat het aantal ziektegevallen bij arbeiders beduidend hoger ligt dan voor bedienden (respectievelijk 66,47% en 33,53% in 2016). Een tweetal redenen liggen hieraan ten grondslag. Vooreerst is er het verschil in de periode van gewaarborgd loon. Bij arbeiders is het gewaarborgd loon beperkt tot een periode van veertien dagen. Bedienden hebben gedurende dertig dagen recht op gewaarborgd loon. De zware fysieke belasting van het uit te voeren werk, de langere loopbaan van arbeiders die vroeger op de arbeidsmarkt actief zijn, maken dat ook arbeiders gevoeliger zijn voor aandoeningen die aanleiding kunnen geven tot arbeidsongeschiktheid.

Naar geslacht en sociale stand toe kan worden vastgesteld dat arbeiders mannen 37,89% van het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid voor hun rekening nemen ten opzichte van 28,57% bij de arbeiders vrouwen. Bij de bedienden zijn het vooral de vrouwelijke bedienden die het meest intreden. Daar vrouwen meer dan mannen een bediendestatuut hebben, is deze vaststelling verklaarbaar.

Globaal kan worden vastgesteld dat meer vrouwen dan mannen om reden van ziekte afwezig zijn op het werk. Van het totaal aantal intredes in arbeidsongeschiktheid met een ziekte duur langer dan de periode van gewaarborgd loon, is 52,89% van het vrouwelijke geslacht. Deze vaststelling ligt in de lijn van de conclusies die werden gemaakt bij de analyse van de arbeidsongeschiktheid die de periode van één jaar overschrijdt. Ingevolge de toenemende participatie van de vrouwen op de arbeidsmarkt en dit tot aan de pensioenleeftijd, kan worden vastgesteld dat de toename van het aantal invaliden vooral het gevolg is van een sterke stijging van het aantal vrouwelijke invaliden.

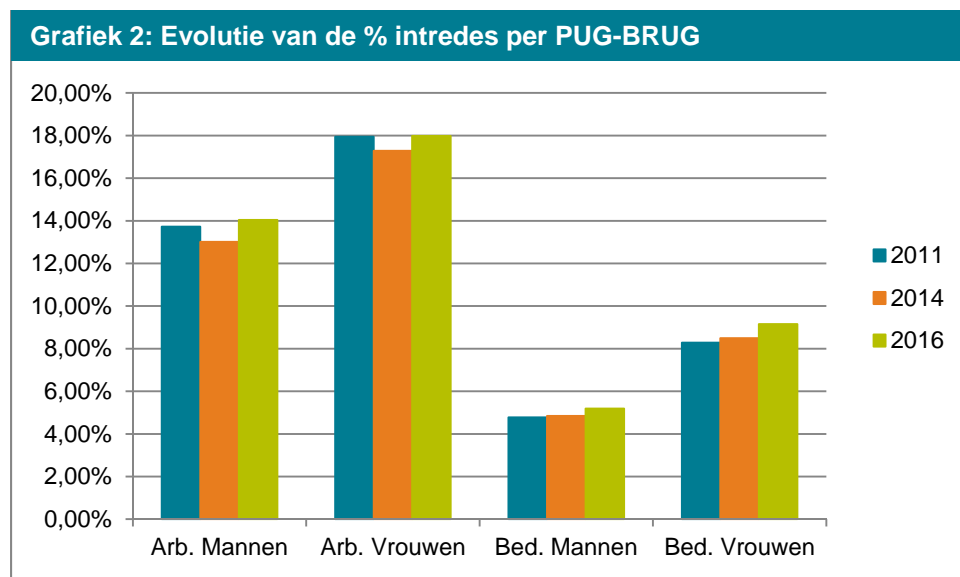
Tabel 2: Evolutie intredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid in %									
% evolutie	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2012/2011	-3,96%	-1,48%	-2,87%	-2,86%	-1,18%	-1,65%	-3,77%	-1,36%	-2,51%
2013/2012	0,31%	1,54%	0,85%	4,93%	4,21%	4,41%	1,11%	2,65%	1,92%
2014/2013	-2,18%	-3,54%	-2,79%	2,02%	2,21%	2,16%	-1,43%	-1,12%	-1,26%
2015/2014	2,90%	-1,18%	1,09%	6,61%	5,55%	5,84%	3,59%	1,74%	2,61%
2016/2015	1,33%	0,01%	0,76%	3,56%	3,87%	3,78%	1,76%	1,75%	1,75%
	-1,74%	-4,63%	-3,01%	14,80%	15,40%	15,23%	1,11%	3,64%	2,43%

Om het aantal intredes in absolute cijfers beter te kaderen, worden de intredes geanalyseerd in verhouding tot het aantal gerechtigden. Het aantal gerechtigden wordt genomen door het aantal primaire uitkeringsgerechtigden (PUG) te verminderen met de bruggepensioneerden (bron RVA op 30.06 van het jaar zelf). De bruggepensioneerde gerechtigden worden meegerekend in het PUG-bestand daar ze voor de sociale zekerheid beschouwd worden als werklozen, maar zullen in de praktijk geen rechten op uitkeringen uitoefenen. Zij hebben daar immers geen enkel geldelijk belang bij. Tabel 3 geeft het aantal PUG-BRUG per sociale stand en per geslacht weer.

Tabel 3 : PUG-BRUG op 30 juni per sociale stand en per geslacht									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	1.208.620	718.343	1.926.963	722.423	1.094.903	1.817.326	1.931.043	1.813.246	3.744.289
2012	1.210.292	721.592	1.931.884	730.066	1.107.669	1.837.735	1.940.358	1.829.261	3.769.619
2013	1.207.084	721.956	1.929.040	736.165	1.116.171	1.852.336	1.943.249	1.838.127	3.781.376
2014	1.201.607	719.625	1.921.232	740.700	1.123.500	1.864.200	1.942.307	1.843.125	3.785.432
2015	1.177.621	699.923	1.877.544	755.180	1.133.796	1.888.976	1.932.801	1.833.719	3.766.520
2016	1.160.994	683.611	1.844.605	764.004	1.142.806	1.906.810	1.924.998	1.826.417	3.751.415
% Geslacht	62,94%	37,06%	100%	40,07%	59,93%	100%	51,31%	48,69%	100%
% sociale stand	30,95%	18,22%	49,17%	20,37%	30,46%	50,83%			100%

Tabel 4 geeft voor de jaren 2011 tot 2016 het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per PUG-BRUG. Zonder een uitspraak te kunnen doen over de duur van absentieïsme, kan uit deze tabel wel worden afgeleid dat de kans om in te treden in arbeidsongeschiktheid in de jaren 2011 tot 2016 schommelt rond 11 procent. De evolutie van de intredes (tabel 1) volgt dus in grote lijnen de evolutie PUG-BRUG.

Tabel 4 : Verhouding intredes per PUG-Brug (30/6) per sociale stand en geslacht									
jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	13,73%	17,95%	15,30%	4,78%	8,28%	6,89%	10,38%	12,11%	11,22%
2012	13,17%	17,60%	14,82%	4,59%	8,09%	6,70%	9,94%	11,84%	10,86%
2013	13,24%	17,86%	14,97%	4,78%	8,37%	6,94%	10,04%	12,10%	11,04%
2014	13,01%	17,29%	14,61%	4,85%	8,49%	7,05%	9,90%	11,93%	10,89%
2015	13,66%	17,56%	15,12%	5,07%	8,88%	7,36%	10,30%	12,20%	11,23%
2016	14,04%	17,98%	15,50%	5,19%	9,16%	7,57%	10,53%	12,46%	11,47%

Een uitkeringsgerechtigde arbeider heeft meer kans om ziek te worden dan een bediende, wat logisch te begrijpen valt door te kijken naar het verschil in de aard van het uitgevoerde werk door een arbeider en een bediende. Zoals reeds aangegeven voeren arbeiders vaker meer risicovolle beroepen uit dan bedienden waardoor de kans om in ongeschiktheid te komen hoger ligt. Per geslacht ligt de kans op arbeidsongeschiktheid gevoelig hoger bij vrouwen dan bij mannen. Dit bevestigt de reeds in andere studies gemaakte vaststelling dat vrouwen gevoeliger zijn om arbeidsongeschikt te worden dan mannen. Het verschil in intredes tussen de geslachten ten opzichte van de respectievelijke populatie is vooral opmerkelijk bij de bedienden. Het intredcijfer bij vrouwelijke bedienden ligt driekwart hoger dan bij mannelijke bedienden. Bij de arbeiders bedraagt het verschil slechts ongeveer één derde.

2. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst in actieven en werklozen

Tabel 5 geeft een overzicht van het aantal intredes per sociale stand met een bijkomende opsplitsing naar gelang de arbeidsongeschikte op de eerste dag van het risico actief dan wel werkloos was. Tabel 6 toont dat het aantal werkloze arbeidsongeschikten in 2012 licht daalde t.o.v. 2011. In 2013 liet het aantal intredes een sterke stijging optekenen (+8,10%), waarna er in 2014 opnieuw een lichte daling kon worden vastgesteld (-1,76%). In 2015 kan een sterke daling van 8,40% worden vastgesteld. Deze daling heeft ongetwijfeld te maken met de daling van het aantal werklozen in het genoemde jaar (-4,30%). Deze trend zet zich verder door in 2016 waar het aantal intredende werklozen afneemt met 6,55%. Net zoals in 2015 is deze daling te wijten aan de sterke afname van het aantal werklozen van 621.975 in 2015 tot 556.187 in 2016. Ten opzichte van 2011 is het aantal werklozen dat arbeidsongeschikt is geworden gedaald met 9,78%.

De intredes bij de actieve gerechtigden stijgen in 2016 met 3,71% en doen de daling van het aantal intredende werklozen meer dan teniet.

Tabel 5 : Intredes onderverdeeld naar actieven en werklozen (per sociale stand)									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
jaar	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2011	232.079	62.741	294.820	104.234	20.968	125.202	336.313	83.709	420.022
2012	223.927	62.418	286.345	102.472	20.668	123.140	326.399	83.086	409.485
2013	221.217	67.575	288.792	106.332	22.238	128.570	327.549	89.813	417.362
2014	214.628	66.113	280.741	109.229	22.119	131.348	323.857	88.232	412.089
2015	223.965	59.848	283.813	118.042	20.972	139.014	342.007	80.820	422.827
2016	230.166	55.791	285.957	124.539	19.734	144.273	354.705	75.525	430.230
% Act/WL 2011	78,72%	21,28%	100%	83,25%	16,75%	100%	80,07%	19,93%	100%
% soc. stand 2011	55,25%	14,94%	70,19%	24,82%	4,99%	29,81%			100%
% Act/WL 2016	80,49%	19,51%	100%	86,32%	13,68%	100%	82,45%	17,55%	100%
% soc. stand 2016	53,50%	12,97%	66,47%	28,95%	4,59%	33,53%			100%

Tabel 6 : Evolutie van de intredes onderverdeeld naar actieven en werklozen (per sociale stand) - %

evolutie	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2012/2011	-3,51%	-0,51%	-2,87%	-1,69%	-1,43%	-1,65%	-2,95%	-0,74%	-2,51%
2013/2012	-1,21%	8,26%	0,85%	3,77%	7,60%	4,41%	0,35%	8,10%	1,92%
2014/2013	-2,98%	-2,16%	-2,79%	2,72%	-0,54%	2,16%	-1,13%	-1,76%	-1,26%
2015/2014	4,35%	-9,48%	1,09%	8,07%	-5,19%	5,84%	5,60%	-8,40%	2,61%
2016/2015	2,77%	-6,78%	0,76%	5,50%	-5,90%	3,78%	3,71%	-6,55%	1,75%

Zowel bij de arbeiders als bij de bedienden kan worden vastgesteld dat de toename van het aantal intredes komende vanuit de werkloosheid sinds 2014 afneemt.

Toch is er ook reden tot enige waakzaamheid. Zoals hierna blijkt, ligt het intredecijfer bij de werklozen hoger dan bij de actieven. Om tot het intredecijfer te komen worden de absolute intredecijfers afgezet tegenover de evolutie van de PUG-BRUG per sociale stand en activiteit.

Tabel 7 geeft het aantal PUG-BRUG per sociale stand en activiteit weer, daar waar tabel 8 de evolutie in % weergeeft. Het aantal werklozen werd genomen uit de ledentallen die door de verzekeringsinstellingen aan de Dienst voor Administratieve Controle werden meegedeeld. De cijfers die thans worden gebruikt betreft het aantal werklozen genomen op de toestand 31/12 van het jaar t-1.

Tabel 7 : PUG-BRUG op 30 juni per sociale stand en activiteit

jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2011	1.463.077	463.886	1.926.963	1.615.920	201.406	1.817.326	3.078.997	665.292	3.744.289
2012	1.491.001	440.883	1.931.884	1.649.129	188.606	1.837.735	3.140.130	629.489	3.769.619
2013	1.478.324	450.716	1.929.040	1.661.817	190.519	1.852.336	3.140.141	641.235	3.781.376
2014	1.465.196	456.036	1.921.232	1.670.327	193.873	1.864.200	3.135.523	649.909	3.785.432
2015	1.442.748	434.796	1.877.544	1.701.797	187.179	1.888.976	3.144.545	621.975	3.766.520
2016	1.456.838	387.767	1.844.605	1.738.390	168.420	1.906.810	3.195.228	556.187	3.751.415

Tabel 8 : Evolutie PUG-BRUG op 30 juni per sociale stand en activiteit (in %)

	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2012/2011	1,91%	-4,96%	0,26%	2,06%	-6,36%	1,12%	1,99%	-5,38%	0,68%
2013/2012	-0,85%	2,23%	-0,15%	0,77%	1,01%	0,79%	0,00%	1,87%	0,31%
2014/2013	-0,89%	1,18%	-0,40%	0,51%	1,76%	0,64%	-0,15%	1,35%	0,11%
2015/2014	-1,53%	-4,66%	-2,27%	1,88%	-3,45%	1,33%	0,29%	-4,30%	-0,50%
2016/2015	0,98%	-10,82%	-1,75%	2,15%	-10,02%	0,94%	1,61%	-10,58%	-0,40%

Tabel 9 geeft de intredecijfers in primaire arbeidsongeschiktheid per sociale stand en activiteit. Tussen 2011 en 2016 kent het intredecijfer van de actieven een wisselend verloop.

Bij de werklozen nam het intredecijfer toe tussen 2011 en 2013. Aan deze stijgende trend kwam een einde in 2014, waar het intredecijfer een daling liet optekenen (-3,07%). Deze daling wordt doorgezet in 2015 (-4,29%). In 2016 nam het intredecijfer opnieuw toe met 4,50%.

Bij de bedienden ligt het intredecijfer hoger bij de werklozen dan bij de actieven. Bij de arbeiders is dit omgekeerd.

Tabel 9: Intredecijfers in primaire arbeidsongeschiktheid per sociale stand en activiteit

jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2011	15,86%	13,53%	15,30%	6,45%	10,41%	6,89%	10,92%	12,58%	11,22%
2012	15,02%	14,16%	14,82%	6,21%	10,96%	6,70%	10,39%	13,20%	10,86%
2013	14,96%	14,99%	14,97%	6,40%	11,67%	6,94%	10,43%	14,01%	11,04%
2014	14,65%	14,50%	14,61%	6,54%	11,41%	7,05%	10,33%	13,58%	10,89%
2015	15,52%	13,76%	15,12%	6,94%	11,20%	7,36%	10,88%	12,99%	11,23%
2016	15,80%	14,39%	15,50%	7,16%	11,72%	7,57%	11,10%	13,58%	11,47%

Bij de interpretatie van bovenvermelde cijfergegevens dient rekening te worden gehouden met de bepalingen aangaande het gewaarborgd loon. De intredecijfers voor de actieven zijn onderschat in de zin dat geen rekening wordt gehouden met het absentisme dat beperkt blijft tot de periode van het gewaarborgd loon. Werklozen daarentegen vallen vanaf de eerste dag ten laste van de uitkeringsverzekering. Ook voor arbeiders en bedienden verschilt de periode van het gewaarborgd loon.

Om de intredecijfers correct te kunnen vergelijken dienen de afwijkingen die te wijten zijn aan de afwezigheid of verschillen in de periode van gewaarborgd loon tussen werklozen, arbeiders en bedienden, te worden geneutraliseerd. Om die doelstelling te realiseren worden in tabel 10 enkel die intredes verwerkt waarvoor de duur van arbeidsongeschiktheid groter is dan 28 dagen.

II. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid met een duur van de arbeidsongeschiktheid groter dan 28 dagen

1. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht

Tabel 10 : Intredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid –ziekteduur groter dan 28 dagen									
Jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	115.517	95.697	211.214	28.917	76.609	105.526	144.434	172.306	316.740
2012	111.961	94.618	206.579	28.290	75.948	104.238	140.251	170.566	310.817
2013	112.054	96.307	208.361	29.818	79.163	108.981	141.872	175.470	317.342
2014	113.405	96.248	209.653	31.040	83.595	114.635	144.445	179.843	324.288
2015	114.286	93.425	207.711	33.017	88.008	121.025	147.303	181.433	328.736
2016	112.864	91.110	203.974	34.128	90.691	124.819	146.992	181.801	328.793
% Geslacht	55,33%	44,67%	100%	27,34%	72,66%	100%	44,71%	55,29%	100%
% Sociale stand	34,33%	27,71%	62,04%	10,38%	27,58%	37,96%			100%
evo 2011/2016	-2.653 -2,30%	-4.587 -4,79%	-7.240 -3,43%	5.211 18,02%	14.082 18,38%	19.293 18,28%	2.558 1,77%	9.495 5,51%	12.053 3,81%

Indien enkel rekening wordt gehouden met intredes langer dan één maand, daalt het procentueel aandeel van de arbeiders op het vlak van de intredes van 66,47% tot 62,04%. Het aandeel van de bediendes stijgt dan van 33,53% naar 37,96%. Het uitschakelen van de verschillen in gewaarborgd loon heeft wel degelijk, zij het een niet doorslaggevende effect. De eerder gemaakte conclusies waarbij alle gevallen in ogenschouw werden genomen blijven integraal overeind.

Ook in verhouding tot de PUG-BRUG (tabel 11) kunnen per sociale stand en geslacht dezelfde conclusies worden getrokken: meer intredes bij arbeiders dan bij bedienden, en meer intredes bij vrouwen dan bij mannen.

Tabel 11 : Verhouding intredes per PUG-Brug (30/6) per sociale stand en geslacht									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	9,56%	13,32%	10,96%	4,00%	7,00%	5,81%	7,48%	9,50%	8,46%
2012	9,25%	13,11%	10,69%	3,87%	6,86%	5,67%	7,23%	9,32%	8,25%
2013	9,28%	13,34%	10,80%	4,05%	7,09%	5,88%	7,30%	9,55%	8,39%
2014	9,44%	13,37%	10,91%	4,19%	7,44%	6,15%	7,44%	9,76%	8,57%
2015	9,70%	13,35%	11,06%	4,37%	7,76%	6,41%	7,62%	9,89%	8,73%
2016	9,72%	13,33%	11,06%	4,47%	7,94%	6,55%	7,64%	9,95%	8,76%

2. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst in actieven en werklozen

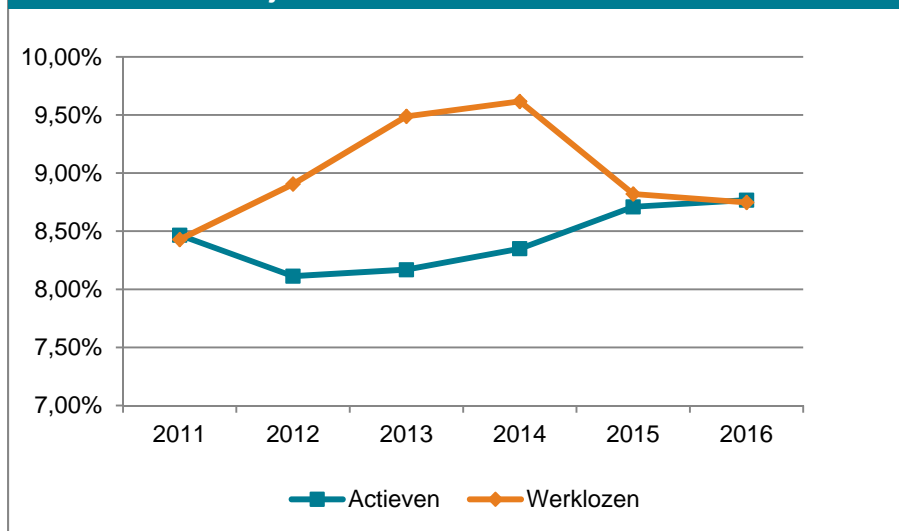
Tabel 12 : Intredes onderverdeeld naar actieven en werklozen (per sociale stand) ziekte duur groter dan 28 dagen									
jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2011	168.515	42.699	211.214	92.150	13.376	105.526	260.665	56.075	316.740
2012	163.757	42.822	206.579	91.000	13.238	104.238	254.757	56.060	310.817
2013	161.695	46.666	208.361	94.806	14.175	108.981	256.501	60.841	317.342
2014	162.032	47.621	209.653	99.758	14.877	114.635	261.790	62.498	324.288
2015	166.339	41.372	207.711	107.539	13.486	121.025	273.878	54.858	328.736
2016	167.493	36.481	203.974	112.649	12.170	124.819	280.142	48.651	328.793
	82,11%	17,89%	100,00%	90,25%	9,75%	100,00%	85,20%	14,80%	100,00%
%Soc stand	50,94%	11,10%	62,04%	34,26%	3,70%	37,96%	85,20%	14,80%	100,00%
evo 2011/2016	-1.022	-6.218	-7.240	20.499	-1.206	19.293	19.477	-7.424	12.053
	-0,61%	-14,56%	-3,43%	22,25%	-9,02%	18,28%	7,47%	-13,24%	3,81%

De intredecijfers naar activiteit (actief of werkloos) worden in belangrijke mate gecorrigeerd door het aantal gevallen te beperken tot deze met een ziekte duur van langer dan 28 dagen. Het intredecijfer bij de actieve bevolking vermindert in 2016 dan tot 8,77% daar waar het intredecijfer bij werklozen terugvalt op 8,75%. Indien alle intredes worden geteld, bedraagt het intredecijfer voor de actieven 11,10% t.o.v. 13,58% bij de werklozen. Voor het eerst ligt het intredecijfer bij werklozen lager dan bij de actieven. Het intredecijfer bij werklozen vertoont, ook na correctie voor de periode van gewaarborgd loon, in de periode 2011-2014 een duidelijk stijgende tendens. Vanaf 2015 daalt het intredecijfer tot een niveau lager dan dit van 2012, wat erop wijst dat minder werklozen arbeidsongeschikt worden. Het intredecijfer bij actieven kent sinds 2013 opnieuw een opwaartse trend.

Tabel 13 : Intredecijfers in primaire arbeidsongeschiktheid per sociale stand en activiteit

jaar	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal	Actieven	Werklozen	Totaal
2011	11,52%	9,20%	10,96%	5,70%	6,64%	5,81%	8,47%	8,43%	8,46%
2012	10,98%	9,71%	10,69%	5,52%	7,02%	5,67%	8,11%	8,91%	8,25%
2013	10,94%	10,35%	10,80%	5,70%	7,44%	5,88%	8,17%	9,49%	8,39%
2014	11,06%	10,44%	10,91%	5,97%	7,67%	6,15%	8,35%	9,62%	8,57%
2015	11,53%	9,52%	11,06%	6,32%	7,20%	6,41%	8,71%	8,82%	8,73%
2016	11,50%	9,41%	11,06%	6,48%	7,23%	6,55%	8,77%	8,75%	8,76%

Grafiek 3: Intredecijfer AO > 1 maand

Het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid piekt in de leeftijdscategorieën tussen 40 en 54 jaar ongeacht de sociale stand of het geslacht. Opvallend is dat vrouwen gemiddeld gezien intreden op jongere leeftijd dan mannen.

Tabel 16 geeft de verhouding van het aantal intredes ten opzichte van het aantal PUG-BRUG voor het jaar 2016. Een eerste opmerkelijke vaststelling is dat het intredcijfers voor vrouwen steeds hoger ligt dan bij mannen, ongeacht de sociale stand of leeftijdscategorie.

Een tweede vaststelling is dat ook in de jongere leeftijdscategorieën een niet onbelangrijk deel van de sociaal verzekerden verzuimen voor een periode van meer dan 28 dagen.

Tabel 16 : Verhouding aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per leeftijdscategorie, per sociale stand en geslacht (2016) ten opzichte van het aantal PUG-BRUG									
Leeftijd	Arbeiders		Totaal arbeiders	Bedienden		Totaal bedienden	Totaal		Algemeen totaal
	Mannen	Vrouwen		Mannen	Vrouwen		Mannen	Vrouwen	
< 20	7,84%	11,57%	8,82%	5,53%	9,58%	7,97%	7,47%	10,67%	8,59%
20 - 24	7,08%	10,83%	8,28%	3,81%	6,28%	5,43%	6,11%	7,98%	6,99%
25 - 29	7,37%	11,69%	8,90%	2,88%	6,18%	4,92%	5,41%	7,85%	6,64%
30 - 34	8,26%	12,25%	9,73%	3,33%	7,36%	5,77%	6,15%	9,00%	7,57%
35 - 39	9,23%	12,41%	10,43%	4,01%	7,94%	6,35%	7,09%	9,61%	8,33%
40 - 44	10,21%	13,14%	11,35%	4,70%	8,41%	6,90%	8,07%	10,33%	9,17%
45 - 49	10,96%	14,91%	12,43%	4,96%	8,96%	7,37%	8,75%	11,34%	10,00%
50 - 54	12,51%	16,90%	14,12%	5,77%	9,89%	8,19%	9,93%	12,67%	11,23%
55 - 59	12,55%	15,44%	13,67%	6,46%	9,31%	8,10%	10,06%	11,77%	10,88%
60 - 64	7,12%	8,24%	7,60%	5,75%	6,39%	6,09%	6,51%	7,22%	6,85%
> 64 jaar	10,60%	7,97%	9,53%	2,12%	1,69%	1,90%	7,16%	4,82%	6,11%
TOTAAL	9,72%	13,33%	11,06%	4,47%	7,94%	6,55%	7,64%	9,95%	8,76%

Tabel 17 en 18 geven het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per leeftijdscategorie, sociale stand en activiteit weer.

Tabel 17 : Aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per leeftijdscategorie, per sociale stand en per activiteit - 2016

Leeftijd	Arbeiders		Totaal arbeiders	Bedienden		Totaal bedienden	Totaal		Algemeen totaal
	Actief	Werklozen		Actief	Werklozen		Actief	Werklozen	
< 20	517	68	585	179	10	189	696	78	774
20 - 24	9.033	2.311	11.344	5.331	775	6106	14.364	3.086	17.450
25 - 29	16.254	3.905	20.159	13.175	1.449	14624	29.429	5.354	34.783
30 - 34	18.954	4.155	23.109	14.916	1.535	16451	33.870	5.690	39.560
35 - 39	21.157	4.287	25.444	15.069	1.454	16523	36.226	5.741	41.967
40 - 44	23.167	4.598	27.765	14.673	1.446	16119	37.840	6.044	43.884
45 - 49	26.010	5.303	31.313	15.470	1.624	17094	41.480	6.927	48.407
50 - 54	27.749	5.802	33.551	16.702	1.812	18514	44.451	7.614	52.065
55 - 59	19.734	4.976	24.710	13.008	1.692	14700	32.742	6.668	39.410
60 - 64	4.647	946	5.593	4.071	363	4434	8.718	1.309	10.027
> 64	271	130	401	55	10	65	326	140	466
TOTAAL	167.493	36.481	203.974	112.649	12.170	124.819	280.142	48.651	328.793

Tabel 18 : Aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per leeftijdscategorie, per sociale stand en per activiteit - 2016 (%)

Leeftijd	Arbeiders		Totaal arbeiders	Bedienden		Totaal bedienden	Totaal		Algemeen Totaal
	Actief	Werklozen		Actief	Werklozen		Actief	Werklozen	
< 20	0,31%	0,19%	0,29%	0,16%	0,08%	0,15%	0,25%	0,16%	0,24%
20 - 24	5,39%	6,33%	5,56%	4,73%	6,37%	4,89%	5,13%	6,34%	5,31%
25 - 29	9,70%	10,70%	9,88%	11,70%	11,91%	11,72%	10,51%	11,00%	10,58%
30 - 34	11,32%	11,39%	11,33%	13,24%	12,61%	13,18%	12,09%	11,70%	12,03%
35 - 39	12,63%	11,75%	12,47%	13,38%	11,95%	13,24%	12,93%	11,80%	12,76%
40 - 44	13,83%	12,60%	13,61%	13,03%	11,88%	12,91%	13,51%	12,42%	13,35%
45 - 49	15,53%	14,54%	15,35%	13,73%	13,34%	13,70%	14,81%	14,24%	14,72%
50 - 54	16,57%	15,90%	16,45%	14,83%	14,89%	14,83%	15,87%	15,65%	15,84%
55 - 59	11,78%	13,64%	12,11%	11,55%	13,90%	11,78%	11,69%	13,71%	11,99%
60 - 64	2,77%	2,59%	2,74%	3,61%	2,98%	3,55%	3,11%	2,69%	3,05%
> 64	0,16%	0,36%	0,20%	0,05%	0,08%	0,05%	0,12%	0,29%	0,14%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100,00%

Er kan worden vastgesteld dat werklozen arbeiders en bedienden op jongere leeftijd in arbeidsongeschiktheid terecht komen dan dat dit bij de actieven het geval is. In de lagere leeftijdscategorieën (20-29) is het procentueel aandeel van de intredes hoger bij de werkloze arbeiders en bedienden.

Tabel 19: Aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid per leeftijdscategorie, per sociale stand en per activiteit - 2016 (in %) ten opzichte van PUG-BRUG

Leeftijd	Arbeiders		Totaal Arbeiders	Bedienden		Totaal Bedienden	Totaal		Algemeen totaal
	Actief	Werklozen		Actief	Werklozen		Actief	Werklozen	
< 20	8,99%	7,66%	8,82%	8,18%	5,46%	7,97%	8,77%	7,28%	8,59%
20 - 24	8,79%	6,73%	8,28%	5,36%	5,94%	5,43%	7,10%	6,51%	6,99%
25 - 29	9,18%	7,89%	8,90%	4,85%	5,68%	4,92%	6,56%	7,14%	6,64%
30 - 34	9,88%	9,09%	9,73%	5,66%	7,11%	5,77%	7,43%	8,46%	7,57%
35 - 39	10,45%	10,33%	10,43%	6,23%	7,96%	6,35%	8,15%	9,61%	8,33%
40 - 44	11,34%	11,40%	11,35%	6,74%	9,10%	6,90%	8,96%	10,75%	9,17%
45 - 49	12,38%	12,68%	12,43%	7,15%	10,38%	7,37%	9,73%	12,05%	10,00%
50 - 54	14,26%	13,47%	14,12%	7,99%	10,65%	8,19%	11,02%	12,67%	11,23%
55 - 59	15,15%	9,86%	13,67%	8,14%	7,86%	8,10%	11,29%	9,26%	10,88%
60 - 64	13,77%	2,37%	7,60%	7,66%	1,85%	6,09%	10,03%	2,20%	6,85%
> 64	6,79%	60,19%	9,53%	1,67%	8,26%	1,90%	4,47%	41,54%	6,11%
TOTAAL	11,50%	9,41%	11,06%	6,48%	7,23%	6,55%	8,77%	8,75%	8,76%

Tabel 19 geeft aan dat de intredes ten opzichte van de PUG in de leeftijdscategorie tussen 25 en 54 jaar hoger liggen bij werklozen. Deze vaststelling wordt vooral vastgesteld bij werklozen bedienden. In de categorie van werklozen arbeiders ligt het intredecijfer enkel hoger in de leeftijdscategorie tussen 40 en 49 jaar.

4. Intredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) opgesplitst per provincie en gewest

Het aantal ziektegevallen per PUG-BRUG is het hoogst in de provincie Limburg. In die provincie ligt het aantal intredes in primaire arbeidsongeschiktheid met een duur langer dan één maand op 11,12% van het aantal primaire uitkeringsgerechtigden. In Wallonië situeren de meeste intredes per PUG-BRUG zich in de provincies Luik en Henegouwen. Deze cijfers bevestigen de vaststelling die werden gemaakt in de studie over de geografische verschillen in de invaliditeitsuitgaven (nota BU 2013/29). De sociaal economische status, gemeten naar opleidingsniveau, werkgelegenheidsgraad en inkomen, is het laagst in de geciteerde provincies. Een lage sociaal economische status is positief gecorreleerd met arbeidsongeschiktheid wegens ziekte.

Op gewestelijk niveau belopen de intredes per PUG-BRUG gemiddeld 8,76%. Zowel Vlaanderen als Wallonië scoren boven het gemiddelde. Opmerkelijk is wel het lage percentage van het Brussels gewest.

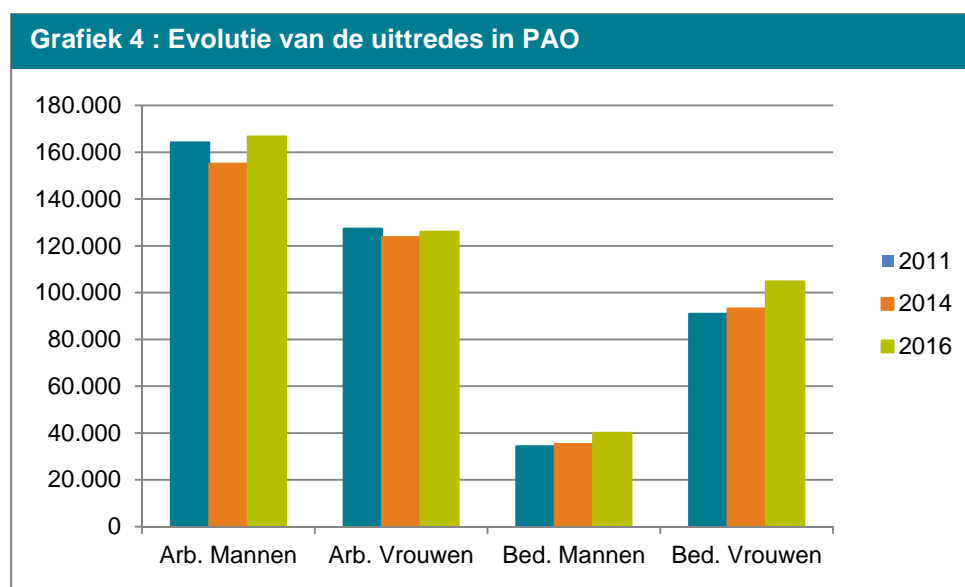
Tabel 20 : Intredcijfer per sociale stand, activiteit en provincie (2016) - zonder ziekte duur < dan 1 maand									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Actief	Werklozen	totaal	Actief	Werklozen	totaal	Actief	Werklozen	totaal
ANTWERPEN	11,52%	7,49%	10,79%	6,59%	6,14%	6,56%	8,90%	7,10%	8,67%
BRUXELLES / BRUSSEL	7,67%	6,23%	7,22%	4,41%	4,73%	4,46%	5,73%	5,68%	5,72%
VLAAMS BRABANT	10,81%	8,30%	10,47%	5,81%	6,50%	5,85%	7,35%	7,46%	7,36%
BRABANT WALLON	10,01%	7,74%	9,50%	5,67%	5,34%	5,63%	6,83%	6,46%	6,78%
WEST-VLAANDEREN	12,40%	9,77%	12,01%	6,44%	7,41%	6,50%	9,52%	9,18%	9,48%
OOST-VLAANDEREN	12,44%	8,59%	11,85%	6,50%	7,43%	6,56%	9,20%	8,26%	9,10%
HAINAUT	11,79%	11,02%	11,56%	7,67%	9,58%	7,91%	9,72%	10,66%	9,93%
LIEGE	11,79%	10,61%	11,46%	7,59%	8,87%	7,75%	9,71%	10,15%	9,81%
LIMBURG	13,35%	11,99%	13,11%	8,10%	10,02%	8,24%	11,05%	11,56%	11,12%
LUXEMBOURG	11,01%	11,69%	11,18%	7,17%	8,76%	7,36%	9,09%	10,84%	9,43%
NAMUR	10,83%	11,46%	11,00%	7,00%	7,80%	7,09%	8,55%	10,27%	8,86%
ONBEKEND	8,87%	18,08%	9,16%	4,99%	13,74%	5,14%	7,43%	17,02%	7,68%
Totaal	11,50%	9,41%	11,06%	6,48%	7,23%	6,55%	8,77%	8,75%	8,76%
Gewest Brussel	7,67%	6,23%	7,22%	4,41%	4,73%	4,46%	5,73%	5,68%	5,72%
Gewest Vlaanderen	12,11%	9,01%	11,61%	6,52%	7,14%	6,56%	9,07%	8,46%	9,00%
Gewest Wallonië	11,49%	10,80%	11,30%	7,19%	8,46%	7,34%	9,16%	10,12%	9,36%
Onbekend	8,87%	18,08%	9,16%	4,99%	13,74%	5,14%	7,43%	17,02%	7,68%
Totaal	11,50%	9,41%	11,06%	6,48%	7,23%	6,55%	8,77%	8,75%	8,76%

IV. De uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid

1. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid (PAO) per sociale stand en geslacht

Tabel 23 geeft voor de jaren 2011-2016 het aantal gerechtigden die in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid zijn uitgetreden. Tabel 24 bevat de evolutie van de uittredes. Het aantal uittredes volgt logischerwijze de evoluties van het aantal intredes. Een lichte afname wordt waargenomen in 2012. In 2013 stijgt het aantal uittredes, waarna er in 2014 opnieuw een daling kan worden vastgesteld. In 2015 en 2016 stijgt het aantal uittredes opnieuw.

Tabel 23: Uittredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	164.192	127.397	291.589	34.377	90.961	125.338	198.569	218.358	416.927
2012	160.860	128.116	288.976	33.833	90.067	123.900	194.693	218.183	412.876
2013	160.060	127.873	287.933	34.697	91.931	126.628	194.757	219.804	414.561
2014	155.149	123.733	278.882	35.351	93.265	128.616	190.500	216.998	407.498
2015	162.523	126.846	289.369	38.036	100.284	138.320	200.559	227.130	427.689
2016	166.755	126.098	292.853	40.119	104.807	144.926	206.874	230.905	437.779
% Geslacht	56,94%	43,06%	100,00%	27,68%	72,32%	100,00%	47,26%	52,74%	100,00%
% sociale stand	38,09%	28,80%	66,90%	9,16%	23,94%	33,10%	47,26%	52,74%	100,00%

Tabel 24: Evolutie uittredes in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid in %									
% evol.	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2012/2011	-2,03%	0,56%	-0,90%	-1,58%	-0,98%	-1,15%	-1,95%	-0,08%	-0,97%
2013/2012	-0,50%	-0,19%	-0,36%	2,55%	2,07%	2,20%	0,03%	0,74%	0,41%
2014/2013	-3,07%	-3,24%	-3,14%	1,88%	1,45%	1,57%	-2,19%	-1,28%	-1,70%
2015/2014	4,75%	2,52%	3,76%	7,60%	7,53%	7,54%	5,28%	4,67%	4,95%
2016/2015	2,60%	-0,59%	1,20%	5,48%	4,51%	4,78%	3,15%	1,66%	2,36%

2. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden van uittreden

Tabel 25 geeft de reden van uitreden uit primaire arbeidsongeschiktheid weer onderverdeeld naar gelang de arbeidsongeschikte gerechtigde op het ogenblik van zijn ongeschiktheid actief of werkloos was. Tabel 26 geeft de procentuele evolutie weer

Tabel 25: Evolutie van de uittredes per reden van uittreden volgens activiteit							
jaar	activiteit	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
2011	actieven	283.001	1.132	680	19.190	30.510	334.513
	werklozen	51.100	549	175	14.797	15.793	82.414
	totaal	334.101	1.681	855	33.987	46.303	416.927
2012	actieven	275.967	1.043	775	18.509	33.769	330.063
	werklozen	49.653	621	182	14.784	17.573	82.813
	totaal	325.620	1.664	957	33.293	51.342	412.876
2013	actieven	272.995	1.003	829	17.132	35.546	327.505
	werklozen	52.181	548	177	15.060	19.090	87.056
	totaal	325.176	1.551	1.006	32.192	54.636	414.561
2014	actieven	265.639	966	795	14.826	38.738	320.964
	werklozen	49.528	518	156	15.028	21.304	86.534
	totaal	315.167	1.484	951	29.854	60.042	407.498
2015	actieven	281.883	940	926	13.360	43.105	340.214
	werklozen	49.471	500	186	13.604	23.714	87.475
	totaal	331.354	1.440	1.112	26.964	66.819	427.689
2016	actieven	299.925	871	731	12.908	42.160	356.595
	werklozen	51.792	441	150	9.438	19.363	81.184
	totaal	351.717	1.312	881	22.346	61.523	437.779

evo 2011/2016	actieven	5,98%	-23,06%	7,50%	-32,74%	38,18%	6,60%
	werklozen	1,35%	-19,67%	-14,29%	-36,22%	22,60%	-1,49%
	totaal	5,27%	-21,95%	3,04%	-34,25%	32,87%	5,00%

In 2016 hervatten 84,11% van het aantal primaire arbeidsongeschikte actieven opnieuw het werk. Dit is een toename ten opzichte van 2015 (82,85%). Over de onderzochte periode vertoont het percentage werkhervattingen bij de actieven een status quo, van 84,60% in 2011 tot 84,11% in 2016. Bij de werklozen kan worden vastgesteld dat 63,80% ofwel het werk hervat of opnieuw terugkeert naar de werkloosheid. Het percentage arbeidsongeschikte gerechtigden met een werkloosheidsstatuut dat het werk hervat is ten opzichte van 2015 sterk toegenomen (56,55%).

Het aantal uitsluitingen waartoe de adviserend geneesheren hebben beslist, is in 2016 verder afgenomen en dit zowel bij de actieven als bij de werklozen.

De categorie "andere" bevat de arbeidsongeschikte gerechtigden waarvoor door de verzekeringsinstellingen geen reden voor uittreden werd opgegeven. In deze categorie bevinden zich in de overgrote meerderheid van de gevallen die arbeidsongeschikte gerechtigden die de overstap van primaire arbeidsongeschiktheid naar invaliditeit maken. De verzekeringsinstellingen delen in die dossiers geen uittreden uit primaire arbeidsongeschiktheid mee omdat betrokkene arbeidsongeschikt blijft. De periode van primaire arbeidsongeschiktheid gevolgd door die van invaliditeit, wordt door de verzekeringsinstellingen beschouwd als één en het zelfde risico dat gewoon verder loopt. Vertrekkende van dit uitgangspunt kan worden vastgesteld dat het aantal uittredes met als reden intrede in invaliditeit in 2016 voor het eerst is afgenomen. Deze vaststelling ligt in lijn met het feit dat de groei van het aantal invaliden in 2016 eveneens is afgenomen.

Opvallend is dat de gerechtigden die vanuit het statuut van werkloze arbeidsongeschikt worden in de categorie "andere" in alle onderzochte jaren procentueel het dubbele bedraagt van de actieve arbeidsongeschikten. In 2016 bevonden zich 23,85% van de werklozen in de betrokken categorie daar waar dit voor de actieven slechts 11,82 % bedroeg. Indien er kan van worden uitgegaan dat in deze categorie de meeste gerechtigden intreden in invaliditeit, dan blijven werklozen langer arbeidsongeschikt dan actieven.

Tabel 26: Evolutie van de uittredes per reden van uittreden volgens activiteit (%)							
	activiteit	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
2011	actieven	84,60%	0,34%	0,20%	5,74%	9,12%	100%
	werklozen	62,00%	0,67%	0,21%	17,95%	19,16%	100%
	totaal	80,13%	0,40%	0,21%	8,15%	11,11%	100%
2012	actieven	83,61%	0,32%	0,23%	5,61%	10,23%	100%
	werklozen	59,96%	0,75%	0,22%	17,85%	21,22%	100%
	totaal	78,87%	0,40%	0,23%	8,06%	12,44%	100%
2013	actieven	83,36%	0,31%	0,25%	5,23%	10,85%	100%
	werklozen	59,94%	0,63%	0,20%	17,30%	21,93%	100%
	totaal	78,44%	0,37%	0,24%	7,77%	13,18%	100%
2014	actieven	82,76%	0,30%	0,25%	4,62%	12,07%	100%
	werklozen	57,24%	0,60%	0,18%	17,37%	24,62%	100%
	totaal	77,34%	0,36%	0,23%	7,33%	14,73%	100%
2015	actieven	82,85%	0,28%	0,27%	3,93%	12,67%	100%
	werklozen	56,55%	0,57%	0,21%	15,55%	27,11%	100%
	totaal	77,48%	0,34%	0,26%	6,30%	15,62%	100%
2016	actieven	84,11%	0,24%	0,20%	3,62%	11,82%	100%
	werklozen	63,80%	0,54%	0,18%	11,63%	23,85%	100%
	totaal	80,34%	0,30%	0,20%	5,10%	14,05%	100%
evo 2011/2016	actieven	-0,58%	-27,82%	0,84%	-36,90%	29,63%	100%
	werklozen	2,89%	-18,46%	-12,99%	-35,25%	24,46%	100%
	totaal	0,26%	-25,67%	-1,87%	-37,38%	26,54%	100%

3. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar duur arbeidsongeschiktheid en activiteit

Tabellen 27, 28 (a en b) geven een beeld van het aantal uittredes naar gelang de duur van de arbeidsongeschiktheid en de activiteit van de gerechtigden.

64,10% van de actieve arbeidsongeschikten treden in het jaar 2016 uit binnen een periode van 1 tot 98 dagen. Voor de werklozen bedraagt dit percentage 53,91%. Gelet op het feit dat werklozen vanaf dag één ten laste van de uitkeringsverzekering vallen, treedt in 2016 16,66% uit binnen de 7 dagen.

Vanaf dag 99 tot dag 337 daalt het aantal uittredes gestaag. In de laatste periode voor intreden in invaliditeit (338-365 dagen) bevinden zich in 2016 12,10% van de gevallen bij de actieven en 24,64% van de werklozen. Deze vaststelling werd eerder reeds gemaakt (zie infra: punt IV.b. uittredes naar reden van uittreden).

Tabel 27 a: Evolutie van de uittredes per duur en activiteit												
Duur	actieven						werklozen					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 - 7 dagen	14.934	14.287	15.021	12.499	15.575	18.551	13.922	13.892	15.130	13.253	13.534	13.523
8 - 14 dagen	8.757	8.100	8.474	6.920	7.692	8.119	5.731	5.704	5.963	5.278	5.307	5.434
15 - 28 dagen	52.185	49.719	47.610	42.603	44.850	47.877	7.890	7.469	7.784	7.213	7.098	7.821
29 - 42 dagen	51.559	50.171	48.431	45.360	47.941	50.096	5.596	5.165	5.458	5.106	5.039	5.746
43 - 56 dagen	39.421	38.727	37.916	36.797	38.958	40.475	4.060	3.886	3.855	3.589	3.443	3.812
57 - 70 dagen	26.344	25.976	25.609	25.763	26.372	28.070	3.361	3.224	3.260	2.990	2.798	3.151
71 - 98 dagen	32.414	32.072	31.937	32.832	34.072	35.402	5.131	4.928	5.008	4.967	4.611	4.283
99 - 126 dagen	20.124	20.108	19.813	20.817	21.176	21.662	3.908	3.917	4.014	4.090	3.605	3.283
127 - 154 dagen	14.854	14.435	14.363	15.199	15.306	15.818	3.099	3.185	3.185	3.386	2.969	2.628
155 - 184 dagen	12.042	12.611	12.894	12.594	12.690	12.639	2.925	3.332	3.233	3.146	3.001	2.308
185 - 215 dagen	10.059	9.728	9.626	9.705	10.029	10.237	3.090	2.912	3.097	3.034	2.783	2.192
216 - 245 dagen	6.916	6.785	6.789	7.157	7.492	7.391	1.965	2.045	2.121	2.271	2.152	1.644
246 - 276 dagen	6.268	6.165	6.247	6.396	6.211	5.935	2.664	2.608	2.817	3.201	2.623	1.415
277 - 306 dagen	4.875	5.215	5.048	5.940	5.581	5.413	1.895	2.107	2.129	2.878	2.440	1.837
307 - 337 dagen	3.873	4.045	4.381	5.285	4.977	5.761	1.309	1.330	1.483	2.394	2.063	2.104
338 - 365 dagen	29.888	31.919	33.346	35.097	41.292	43.149	15.868	17.109	18.519	19.738	24.009	20.003
Totaal	334.513	330.063	327.505	320.964	340.214	356.595	82.414	82.813	87.056	86.534	87.475	81.184

Tabel 27 b: Evolutie van de uittredes per duur en activiteit						
Duur						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
1 - 7 dagen	28.856	28.179	30.151	25.752	29.109	32.074
8 - 14 dagen	14.488	13.804	14.437	12.198	12.999	13.553
15 - 28 dagen	60.075	57.188	55.394	49.816	51.948	55.698
29 - 42 dagen	57.155	55.336	53.889	50.466	52.980	55.842
43 - 56 dagen	43.481	42.613	41.771	40.386	42.401	44.287
57 - 70 dagen	29.705	29.200	28.869	28.753	29.170	31.221
71 - 98 dagen	37.545	37.000	36.945	37.799	38.683	39.685
99 - 126 dagen	24.032	24.025	23.827	24.907	24.781	24.945
127 - 154 dagen	17.953	17.620	17.548	18.585	18.275	18.446
155 - 184 dagen	14.967	15.943	16.127	15.740	15.691	14.947
185 - 215 dagen	13.149	12.640	12.723	12.739	12.812	12.429
216 - 245 dagen	8.881	8.830	8.910	9.428	9.644	9.035
246 - 276 dagen	8.932	8.773	9.064	9.597	8.834	7.350
277 - 306 dagen	6.770	7.322	7.177	8.818	8.021	7.250
307 - 337 dagen	5.182	5.375	5.864	7.679	7.040	7.865
338 - 365 dagen	45.756	49.028	51.865	54.835	65.301	63.152
Totaal	416.927	412.876	414.561	407.498	427.689	437.779

De evolutie van het aantal gerechtigde arbeidsongeschikten die zich in de laatste periode voor intreden in invaliditeit bevindt, kent tussen 2011 en 2015 een stijgend verloop. In 2011 bevonden zich 8,93% van de actieven in de ziekteperiode van 338 tot 365 dagen daar waar dit percentage in 2015 is opgelopen tot 12,14%. In 2016 wordt een lichte daling vastgesteld van het aantal actieven met een arbeidsongeschiktheid tussen de 338 en 365 dagen. Bij de werklozen wordt eenzelfde trend vastgesteld, alleen is de daling in de laatste periode van arbeidsongeschiktheid bij de werklozen meer uitgesproken. In 2015 bevond zich 27,45% in de laatste periode tussen 338 en 365 dagen, in 2016 is het percentage gedaald tot 24,64%.

Uit de analyse van de cijfers blijkt overigens nogmaals dat de eerste vier maanden van arbeidsongeschiktheid cruciaal zijn voor de verdere evolutie van de arbeidsongeschiktheid. 67,91% van het aantal uitredes komen voor in de periode van 1 tot 126 dagen. In de daaropvolgende periode daalt het aantal uitredes gevoelig. Slechts 17,66% treedt uit in de volgende 7 maanden (de periode van 127 tot 337 dagen). De kans op langdurige arbeidsongeschiktheid met mogelijk intreden in invaliditeit neemt derhalve gevoelig toe na 4 maanden werkonbekwaamheid.

In de zoektocht naar de verklaring waarom werklozen significant langer ziek blijven dan actieven, werd onderzocht of er een wezenlijk verschil bestaat in de pathologiecode die werd toegekend op het ogenblik dat de overgang wordt gemaakt van primaire arbeidsongeschiktheid naar invaliditeit voor het aantal gerechtigde arbeidsongeschikten die zich in de laatste periode voor intreden in invaliditeit bevindt.

Tabel 29: Ziektegroep van de in invaliditeit tredende actieven - per leeftijdscategorie - 2016												
	<=19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>=65	Totaal
1		5	17	20	29	36	40	39	31	5		222
2		21	56	130	196	339	587	760	796	347	3	3.235
3		6	32	41	57	55	66	114	85	32		488
4		3	3	5	11	7	14	14	16	4		77
5	3	292	1.007	1.497	1.793	1.775	1.829	1.770	1.519	502	2	11.989
6		50	115	184	207	265	324	342	383	134		2.004
7		9	26	41	72	120	218	336	380	187		1.389
8		4	13	19	21	38	58	70	139	48		410
9		16	42	55	57	63	69	90	80	24	1	497
10		4	13	24	26	21	37	41	40	18		224
11		7	14	9	7	3	2	1				43
12		5	9	13	18	18	25	27	15	5		135
13	4	173	510	906	1.349	1.789	2.448	3.042	2.641	847	7	13.716
14		2	10	14	14	16	13	12	10	6		97
15			1	2	1		1	3	4			12
16		11	22	47	58	63	60	72	49	14		396
17	3	61	136	184	237	240	290	292	257	95	2	1.797
onbekend	2	215	561	792	886	911	961	1.051	741	280	18	6.418
Totaal	12	884	2.587	3.983	5.039	5.759	7.042	8.076	7.186	2.548	33	43.149

Tabel 30: Procentuele verdeling van de ziektegroepen van de in invaliditeit tredende actieven- per leeftijdscategorie % 2016

	<=19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>=65	Totaal
1	0,00%	0,57%	0,66%	0,50%	0,58%	0,63%	0,57%	0,48%	0,43%	0,20%	0,00%	0,51%
2	0,00%	2,38%	2,16%	3,26%	3,89%	5,89%	8,34%	9,41%	11,08%	13,62%	9,09%	7,50%
3	0,00%	0,68%	1,24%	1,03%	1,13%	0,96%	0,94%	1,41%	1,18%	1,26%	0,00%	1,13%
4	0,00%	0,34%	0,12%	0,13%	0,22%	0,12%	0,20%	0,17%	0,22%	0,16%	0,00%	0,18%
5	25,00%	33,03%	38,93%	37,58%	35,58%	30,82%	25,97%	21,92%	21,14%	19,70%	6,06%	27,79%
6	0,00%	5,66%	4,45%	4,62%	4,11%	4,60%	4,60%	4,23%	5,33%	5,26%	0,00%	4,64%
7	0,00%	1,02%	1,01%	1,03%	1,43%	2,08%	3,10%	4,16%	5,29%	7,34%	0,00%	3,22%
8	0,00%	0,45%	0,50%	0,48%	0,42%	0,66%	0,82%	0,87%	1,93%	1,88%	0,00%	0,95%
9	0,00%	1,81%	1,62%	1,38%	1,13%	1,09%	0,98%	1,11%	1,11%	0,94%	3,03%	1,15%
10	0,00%	0,45%	0,50%	0,60%	0,52%	0,36%	0,53%	0,51%	0,56%	0,71%	0,00%	0,52%
11	0,00%	0,79%	0,54%	0,23%	0,14%	0,05%	0,03%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,10%
12	0,00%	0,57%	0,35%	0,33%	0,36%	0,31%	0,36%	0,33%	0,21%	0,20%	0,00%	0,31%
13	33,33%	19,57%	19,71%	22,75%	26,77%	31,06%	34,76%	37,67%	36,75%	33,24%	21,21%	31,79%
14	0,00%	0,23%	0,39%	0,35%	0,28%	0,28%	0,18%	0,15%	0,14%	0,24%	0,00%	0,22%
15	0,00%	0,00%	0,04%	0,05%	0,02%	0,00%	0,01%	0,04%	0,06%	0,00%	0,00%	0,03%
16	0,00%	1,24%	0,85%	1,18%	1,15%	1,09%	0,85%	0,89%	0,68%	0,55%	0,00%	0,92%
17	25,00%	6,90%	5,26%	4,62%	4,70%	4,17%	4,12%	3,62%	3,58%	3,73%	6,06%	4,16%
onbekend	16,67%	24,32%	21,69%	19,88%	17,58%	15,82%	13,65%	13,01%	10,31%	10,99%	54,55%	14,87%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Tabel 31: Ziektegroep van de in invaliditeit tredende werklozen - per leeftijdscategorie - 2016

	<=19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>=65	Totaal
1		5	14	13	14	13	15	21	13	4		112
2		6	23	36	48	78	117	183	270	162	3	926
3		9	24	27	35	49	74	84	57	18		377
4		1	4	3	4	4	6	8	8	3		41
5		249	769	1.030	1.079	1.178	1.106	901	608	128	3	7.051
6		24	79	94	113	127	165	206	146	60		1.014
7		5	10	32	35	61	103	192	222	133		793
8		1	11	13	13	24	57	75	84	39		317
9		5	26	30	43	44	43	81	54	17	1	344
10		1	9	19	19	20	16	23	22	10		139
11		3	17	9	6	4	1	1	1			42
12		5	5	11	6	9	8	13	5	3		65
13		76	212	403	538	734	1.032	1.247	977	218	1	5.438
14		2	5	11	5	3	4	5	2	2		39
15				3	2			2				7
16		5	14	18	22	33	27	35	16	3		173
17		22	76	72	85	96	102	109	85	44	1	692
onbekend		137	308	361	318	328	358	351	188	74	10	2.433
Totaal	0	556	1.606	2.185	2.385	2.805	3.234	3.537	2.758	918	19	20.003

Tabel 32: Procentuele verdeling van de ziektegroepen van de in invaliditeit tredende werklozen per leeftijdscategorie % 2016

	<=19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	>=65	Totaal
1		0,90%	0,87%	0,59%	0,59%	0,46%	0,46%	0,59%	0,47%	0,44%	0,00%	0,56%
2		1,08%	1,43%	1,65%	2,01%	2,78%	3,62%	5,17%	9,79%	17,65%	15,79%	4,63%
3		1,62%	1,49%	1,24%	1,47%	1,75%	2,29%	2,37%	2,07%	1,96%	0,00%	1,88%
4		0,18%	0,25%	0,14%	0,17%	0,14%	0,19%	0,23%	0,29%	0,33%	0,00%	0,20%
5		44,78%	47,88%	47,14%	45,24%	42,00%	34,20%	25,47%	22,04%	13,94%	15,79%	35,25%
6		4,32%	4,92%	4,30%	4,74%	4,53%	5,10%	5,82%	5,29%	6,54%	0,00%	5,07%
7		0,90%	0,62%	1,46%	1,47%	2,17%	3,18%	5,43%	8,05%	14,49%	0,00%	3,96%
8		0,18%	0,68%	0,59%	0,55%	0,86%	1,76%	2,12%	3,05%	4,25%	0,00%	1,58%
9		0,90%	1,62%	1,37%	1,80%	1,57%	1,33%	2,29%	1,96%	1,85%	5,26%	1,72%
10		0,18%	0,56%	0,87%	0,80%	0,71%	0,49%	0,65%	0,80%	1,09%	0,00%	0,69%
11		0,54%	1,06%	0,41%	0,25%	0,14%	0,03%	0,03%	0,04%	0,00%	0,00%	0,21%
12		0,90%	0,31%	0,50%	0,25%	0,32%	0,25%	0,37%	0,18%	0,33%	0,00%	0,32%
13		13,67%	13,20%	18,44%	22,56%	26,17%	31,91%	35,26%	35,42%	23,75%	5,26%	27,19%
14		0,36%	0,31%	0,50%	0,21%	0,11%	0,12%	0,14%	0,07%	0,22%	0,00%	0,19%
15		0,00%	0,00%	0,14%	0,08%	0,00%	0,00%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%
16		0,90%	0,87%	0,82%	0,92%	1,18%	0,83%	0,99%	0,58%	0,33%	0,00%	0,86%
17		3,96%	4,73%	3,30%	3,56%	3,42%	3,15%	3,08%	3,08%	4,79%	5,26%	3,46%
onbekend		24,64%	19,18%	16,52%	13,33%	11,69%	11,07%	9,92%	6,82%	8,06%	52,63%	12,16%
Totaal		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ziektegroepen:

1	Besmettelijke en parasitaire ziekten
2	Gezwollen
3	Endocriene, voedings – en stofwisselingsziekten en immuniteitsstoornissen
4	Ziekten van het bloed en de bloedvormende organen
5	Psychische stoornissen
6	Ziekten van het zenuwstelsel en de zintuigen
7	Ziekten van het hartvaatstelsel
8	Ziekten van de ademhalingswegen
9	Ziekten van het spijsverteringsstelsel
10	Ziekten van het urogenitaal systeem
11	Complicaties van zwangerschap, bevalling en kraambed
12	Ziekten van de huid en de celweefsels
13	Ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel
14	Congenitale afwijkingen
15	Bepaalde aandoeningen die hun oorsprong hebben in de perinatale periode
16	Symptomen en onvolledig omschreven ziektebeelden
17	Ongevallletsels en vergiftigingen

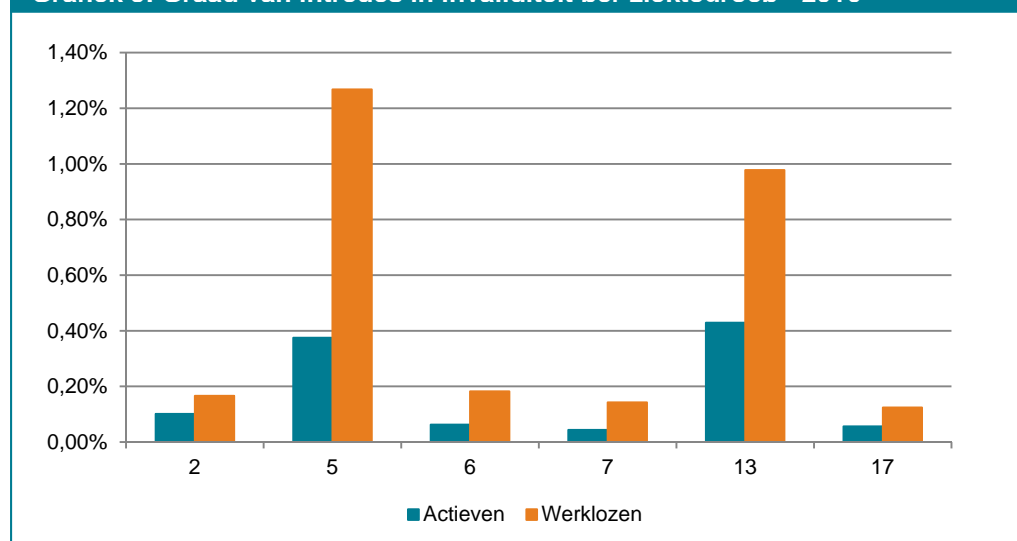
Deze tabellen geven een inzicht in de overgang van primaire arbeidsongeschiktheid naar invaliditeit. In absolute termen zijn 43.149 gerechtigde actieven (te verminderen met de uitredes tijdens de laatste ziekteperiode in primaire arbeidsongeschiktheid) in 2016 ingestroomd in invaliditeit. Bij de werklozen werden 20.003 intredes geteld. Naar pathologie zijn er tussen beide groepen opvallende verschillen. De twee voornaamste oorzaken voor intrede in invaliditeit zijn, zowel voor actieven als voor werklozen, psychische problemen en musculoskeletale aandoeningen. Daar waar bij de actieven ziektegroep 13 de belangrijkste oorzaak is bij intrede in invaliditeit, gevolgd door de psychische problemen, is dit bij werklozen juist andersom. 35,25% van de werklozen treden in invaliditeit ten gevolge van een psychisch probleem daar waar dit percentage bij de actieven slechts 27,79% bedraagt. Opmerkelijk is dat het vooral iets jongere werklozen zijn die kampen met psychisch onwel bevinden. Intreden in invaliditeit is bij 31,79% van de actieve gerechtigden het gevolg van musculoskeletale aandoeningen. Bij werklozen valt dit percentage terug op 27,19%.

In tabel 33 worden de intredes in invaliditeit per ziektegroep en activiteit afgezet ten opzichte van het totaal aantal actieve en werkloze gerechtigden. Het valt op dat voor de meest voorkomende ziektegroepen het percentage werklozen dat in invaliditeit treedt, steeds hoger is dan bij de actieven. In verhouding tot de populatie actieven en werklozen treden opvallend meer werklozen in invaliditeit ingevolge psychische problemen. Daar waar 0,38% van de actieve gerechtigden in 2016 in invaliditeit traden ingevolge een psychische problematiek, bedraagt deze verhouding bij de werklozen 1,27%. Ook bij musculoskeletale aandoeningen treden veel meer arbeidsongeschikte werklozen in invaliditeit.

Tabel 33 : Graad van intredes in invaliditeit per ziektegroep - 2016

	Actieven	Werklozen	WL-ACT
Gezwellen	0,10%	0,17%	0,07%
Psychische stoornissen	0,38%	1,27%	0,89%
Ziekten van het zenuwstelsel en zintuigen	0,06%	0,18%	0,12%
Ziekten van hart en vaatstelsel	0,04%	0,14%	0,10%
Musculoskeletale aandoeningen	0,43%	0,98%	0,55%
Ongevallenletsels en vergiftigingen	0,06%	0,12%	0,07%

Grafiek 5: Graad van intredes in invaliditeit per ziektegroep - 2016

Deze analyse kan tot de conclusie leiden dat werkloos worden een ingrijpende impact heeft in een mensenleven. Onzekerheid over de toekomst, de directe gevolgen op het inkomen van betrokkenen leiden ertoe dat het psychisch welbevinden van werklozen sterk wordt aangetast. Het feit dat ook dubbel zoveel werklozen intreden ten gevolge van ziekten van het bewegingsstelsel en het bindweefsel, verklaart ook de langere duur van de arbeidsongeschiktheid bij werklozen. Het zijn uitgerekend deze twee ziektegroepen waarbij het herstel vaak van langere duur is.

4. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden, per leeftijdsgroep en activiteit

De tabellen 34 en 35 geven de reden van uittreden weer per leeftijdscategorie en per activiteit. Bij de actieven doen de meeste uittredes uit arbeidsongeschiktheid zich voor op middelbare leeftijd (tussen 30 en 54 jaar). Bij de werklozen situeren de meeste uittredes zich op iets jongere leeftijd.

De meeste actieven hervatten na een periode van arbeidsongeschiktheid opnieuw het werk. De overlijdens nemen toe met de leeftijd daar waar het aantal uitsluitingen piekt op jongere leeftijd. Vanaf de leeftijd van 55 jaar daalt het aantal uitsluitingen systematisch.

Langdurig arbeidsongeschikten, die overgaan op invaliditeit, (categorie andere) situeren zich voornamelijk in leeftijdscategorieën tussen 45 en 59 jaar.

Tabel 34: Uittredes volgens reden van uittreden, leeftijdsgroep - jaar 2016 Actieven						
Leeftijdsgroep	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
<=19	985			25	33	1.043
20-24	19.253	2	1	931	1.069	21.256
25-29	34.205	16		1.896	3.007	39.124
30-34	37.754	27		1.935	4.244	43.960
35-39	38.704	38	0	1.981	4.995	45.718
40-44	39.585	75	0	1.790	5.433	46.883
45-49	43.419	112	10	1.697	6.558	51.796
50-54	45.356	252	9	1.532	7.555	54.704
55-59	32.230	233	19	932	6.838	40.252
60-64	8.067	113	490	178	2.405	11.253
=> 65	367	3	202	11	23	606
TOTAAL	299.925	871	731	12.908	42.160	356.595

Tabel 35: Uittredes volgens reden van uittreden, leeftijdsgroep - jaar 2016 Werklozen						
Leeftijdsgroep	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
<=19	140			6	1	147
20-24	5.511	6		714	557	6.788
25-29	8.296	13		1.245	1.615	11.169
30-34	7.618	16		1.274	2.120	11.028
35-39	6.790	17		1.273	2.322	10.402
40-44	6.197	24		1.299	2.691	10.211
45-49	6.152	37		1.368	3.088	10.645
50-54	5.686	92	0	1.382	3.385	10.545
55-59	4.313	133	0	762	2.672	7.880
60-64	998	99	96	106	901	2.200
=> 65	91	4	54	9	11	169
TOTAAL	51.792	441	150	9.438	19.363	81.184

Tabellen 36 en 37 geven de procentuele evoluties weer van de uittredes volgens de reden, de leeftijdsgroep en de activiteit. Hieruit valt verder af te leiden dat de kans op werkherhervatting of ingeval van werklozen een mogelijke terugkeer naar de werkloosheid afneemt met de leeftijd. Daarentegen wordt vastgesteld dat de groep "andere" toeneemt met de leeftijd. Hoe ouder, hoe langer de arbeidsongeschiktheid duurt met een verhoogde kans op intrede in invaliditeit als gevolg.

Tabel 36: Uittredes volgens reden van uittreden, leeftijdsgroep - jaar 2016 Actieven %						
Leeftijdsgroep	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
<=19	94,44%	0,00%	0,00%	2,40%	3,16%	100%
20-24	90,58%	0,01%	0,00%	4,38%	5,03%	100%
25-29	87,43%	0,04%	0,00%	4,85%	7,69%	100%
30-34	85,88%	0,06%	0,00%	4,40%	9,65%	100%
35-39	84,66%	0,08%	0,00%	4,33%	10,93%	100%
40-44	84,43%	0,16%	0,00%	3,82%	11,59%	100%
45-49	83,83%	0,22%	0,02%	3,28%	12,66%	100%
50-54	82,91%	0,46%	0,02%	2,80%	13,81%	100%
55-59	80,07%	0,58%	0,05%	2,32%	16,99%	100%
60-64	71,69%	1,00%	4,35%	1,58%	21,37%	100%
=> 65	60,56%	0,50%	33,33%	1,82%	3,80%	100%
TOTAAL	84,11%	0,24%	0,20%	3,62%	11,82%	100%

Tabel 37: Uittredes volgens reden van uittreden, leeftijdsgroep - jaar 2016 Werklozen
%

Leeftijdsgroep	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
<=19	95,24%	0,00%	0,00%	4,08%	0,68%	100%
20-24	81,19%	0,09%	0,00%	10,52%	8,21%	100%
25-29	74,28%	0,12%	0,00%	11,15%	14,46%	100%
30-34	69,08%	0,15%	0,00%	11,55%	19,22%	100%
35-39	65,28%	0,16%	0,00%	12,24%	22,32%	100%
40-44	60,69%	0,24%	0,00%	12,72%	26,35%	100%
45-49	57,79%	0,35%	0,00%	12,85%	29,01%	100%
50-54	53,92%	0,87%	0,00%	13,11%	32,10%	100%
55-59	54,73%	1,69%	0,00%	9,67%	33,91%	100%
60-64	45,36%	4,50%	4,36%	4,82%	40,95%	100%
=> 65	53,85%	2,37%	31,95%	5,33%	6,51%	100%
TOTAAL	63,80%	0,54%	0,18%	11,63%	23,85%	100%

5. Uittredes in primaire arbeidsongeschiktheid naar reden, per duur en activiteit

Tabel 38 en 39 geven het verband weer tussen de duur van de primaire arbeidsongeschiktheid op de reden van uittreden. De analyse wordt gemaakt zowel voor actieven als voor werklozen. Ongeacht de activiteit zijn duidelijke parallellen te trekken. Hoe langer de arbeidsongeschiktheid duurt, hoe lager de kans op werkherhvatting. Er is geen duidelijk verband tussen de duur van de arbeidsongeschiktheid en het aantal overlijdens. Na 70 dagen arbeidsongeschiktheid stijgt het aantal uitsluitingen gevoelig zowel bij actieven als bij werklozen. In de laatste periode van primaire arbeidsongeschiktheid (338 – 365 dagen) piekt het aantal gevallen in de categorie anderen. Deze gevallen treden, met uitzondering van zij die in die laatste periode nog uittreden, in invaliditeit.

Tabel 38 : Uittredes per duur en reden van uittrede - Actieven - 2016

Duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
1 - 7 dagen	18.406		1	129	15	18.551
8 - 14 dagen	8.038		1	62	18	8.119
15 - 28 dagen	47.404	13	22	305	133	47.877
29 - 42 dagen	49.484	36	21	303	252	50.096
43 - 56 dagen	39.860	36	34	222	323	40.475
57 - 70 dagen	27.551	31	25	208	255	28.070
71 - 98 dagen	34.261	83	49	549	460	35.402
99 - 126 dagen	20.354	90	65	750	403	21.662
127 - 154 dagen	14.685	74	63	654	342	15.818
155 - 184 dagen	11.406	69	50	815	299	12.639
185 - 215 dagen	8.413	83	64	1.392	285	10.237
216 - 245 dagen	5.906	71	79	1.168	167	7.391
246 - 276 dagen	4.657	72	53	976	177	5.935
277 - 306 dagen	3.681	77	70	1.374	211	5.413
307 - 337 dagen	3.048	52	53	2.200	408	5.761
338 - 365 dagen	2.771	84	81	1.801	38.412	43.149
Totaal	299.925	871	731	12.908	42.160	356.595

Tabel 39 : Uittredes per duur en reden van uittrede - Werklozen - 2016

duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
1 - 7 dagen	13.356	4		149	14	13.523
8 - 14 dagen	5.362	15		41	16	5.434
15 - 28 dagen	7.700	17		74	30	7.821
29 - 42 dagen	5.563	37	2	97	47	5.746
43 - 56 dagen	3.628	32	3	105	44	3.812
57 - 70 dagen	2.948	22	7	134	40	3.151
71 - 98 dagen	3.740	36	7	404	96	4.283
99 - 126 dagen	2.468	38	14	689	74	3.283
127 - 154 dagen	1.853	31	6	672	66	2.628
155 - 184 dagen	1.468	30	19	737	54	2.308
185 - 215 dagen	1.075	36	14	998	69	2.192
216 - 245 dagen	767	27	15	794	41	1.644
246 - 276 dagen	574	18	9	770	44	1.415
277 - 306 dagen	561	32	14	1166	64	1.837
307 - 337 dagen	385	33	16	1575	95	2.104
338 - 365 dagen	344	33	24	1033	18.569	20.003
Totaal	51.792	441	150	9.438	19.363	81.184

Tabellen 40 en 41 geven de procentuele evoluties weer van de uittredes per reden, duur en activiteit.

Tabel 40 : Uittredes per duur en reden van uittredes -Actieven – 2016 %						
duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
1 - 7 dagen	5,16%	0,00%	0,00%	0,04%	0,00%	5,20%
8 - 14 dagen	2,25%	0,00%	0,00%	0,02%	0,01%	2,28%
15 - 28 dagen	13,29%	0,00%	0,01%	0,09%	0,04%	13,43%
29 - 42 dagen	13,88%	0,01%	0,01%	0,08%	0,07%	14,05%
43 - 56 dagen	11,18%	0,01%	0,01%	0,06%	0,09%	11,35%
57 - 70 dagen	7,73%	0,01%	0,01%	0,06%	0,07%	7,87%
71 - 98 dagen	9,61%	0,02%	0,01%	0,15%	0,13%	9,93%
99 - 126 dagen	5,71%	0,03%	0,02%	0,21%	0,11%	6,07%
127 - 154 dagen	4,12%	0,02%	0,02%	0,18%	0,10%	4,44%
155 - 184 dagen	3,20%	0,02%	0,01%	0,23%	0,08%	3,54%
185 - 215 dagen	2,36%	0,02%	0,02%	0,39%	0,08%	2,87%
216 - 245 dagen	1,66%	0,02%	0,02%	0,33%	0,05%	2,07%
246 - 276 dagen	1,31%	0,02%	0,01%	0,27%	0,05%	1,66%
277 - 306 dagen	1,03%	0,02%	0,02%	0,39%	0,06%	1,52%
307 - 337 dagen	0,85%	0,01%	0,01%	0,62%	0,11%	1,62%
338 - 365 dagen	0,78%	0,02%	0,02%	0,51%	10,77%	12,10%
Totaal	84,11%	0,24%	0,20%	3,62%	11,82%	100,00%

Tabel 41 : Uittredes per duur en reden van uittredes - Werklozen - 2016 %						
duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
1 - 7 dagen	16,45%	0,00%	0,00%	0,18%	0,02%	16,66%
8 - 14 dagen	6,60%	0,02%	0,00%	0,05%	0,02%	6,69%
15 - 28 dagen	9,48%	0,02%	0,00%	0,09%	0,04%	9,63%
29 - 42 dagen	6,85%	0,05%	0,00%	0,12%	0,06%	7,08%
43 - 56 dagen	4,47%	0,04%	0,00%	0,13%	0,05%	4,70%
57 - 70 dagen	3,63%	0,03%	0,01%	0,17%	0,05%	3,88%
71 - 98 dagen	4,61%	0,04%	0,01%	0,50%	0,12%	5,28%
99 - 126 dagen	3,04%	0,05%	0,02%	0,85%	0,09%	4,04%
127 - 154 dagen	2,28%	0,04%	0,01%	0,83%	0,08%	3,24%
155 - 184 dagen	1,81%	0,04%	0,02%	0,91%	0,07%	2,84%
185 - 215 dagen	1,32%	0,04%	0,02%	1,23%	0,08%	2,70%
216 - 245 dagen	0,94%	0,03%	0,02%	0,98%	0,05%	2,03%
246 - 276 dagen	0,71%	0,02%	0,01%	0,95%	0,05%	1,74%
277 - 306 dagen	0,69%	0,04%	0,02%	1,44%	0,08%	2,26%
307 - 337 dagen	0,47%	0,04%	0,02%	1,94%	0,12%	2,59%
338 - 365 dagen	0,42%	0,04%	0,03%	1,27%	22,87%	24,64%
Totaal	63,80%	0,54%	0,18%	11,63%	23,85%	100,00%

Daar werklozen vanaf dag 1 ten laste vallen van de uitkeringsverzekering, kan worden vastgesteld dat ruim 15% van zij die vanuit de werkloosheid ziek worden binnen de 7 dagen uittreden.

6. Analyse van de uittredes met een arbeidsongeschiktheidsduur van meer dan 28 dagen

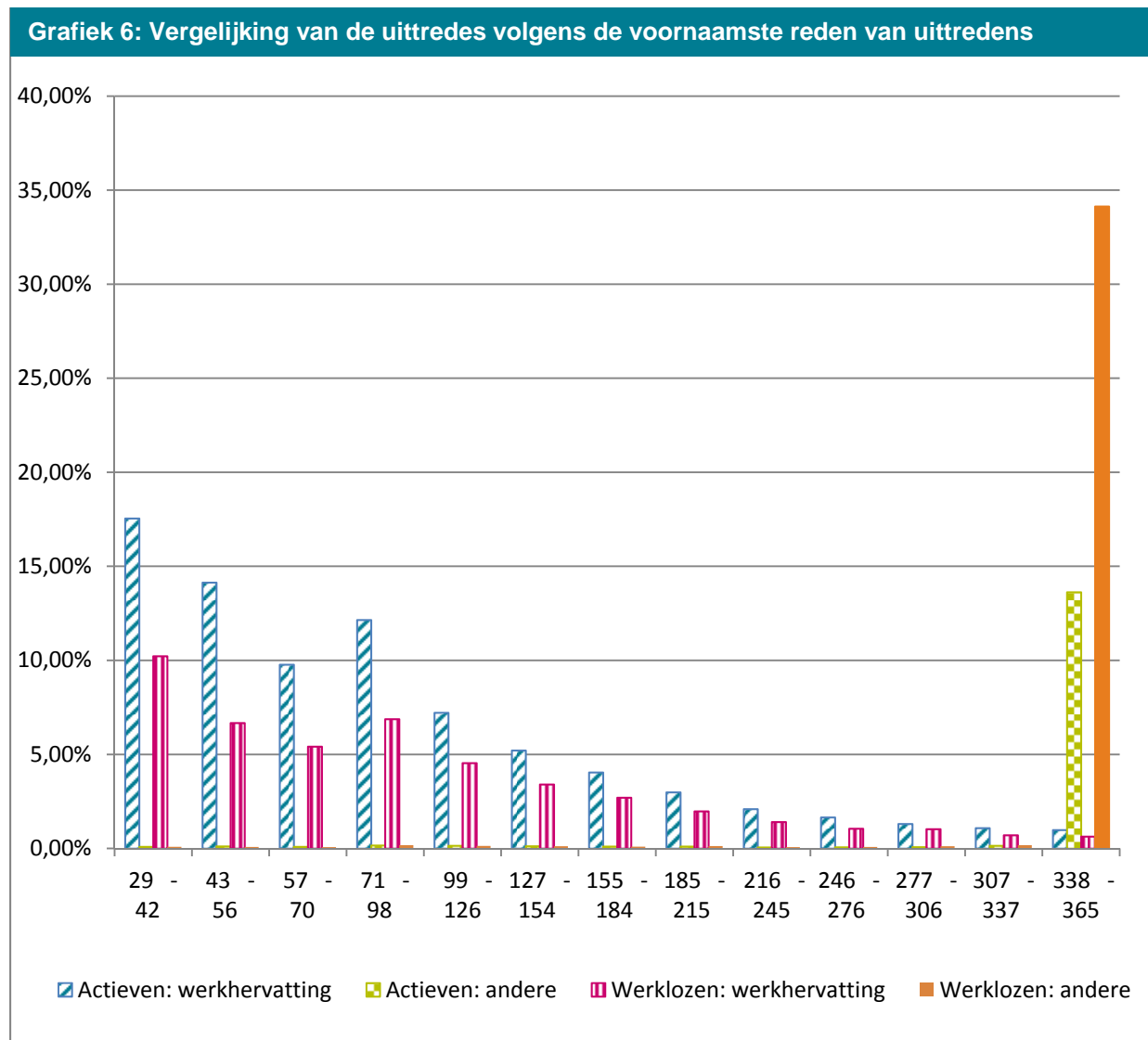
Teneinde de verschillen in de periode van gewaarborgd loon te neutraliseren, werd, net als bij de intredes, een analyse gemaakt van de uittredes na een arbeidsongeschiktheidsduur van meer dan 28 dagen. Het uitschakelen van korte ziekteperiodes wijzigt de eerder gemaakte conclusies weinig. Werkhervatting als reden van uittreden vermindert met de duur van de arbeidsongeschiktheid. Opvallend blijft het verschil in de duur van arbeidsongeschiktheid tussen actieven en werklozen. Het aandeel van de actieven met een ziekteperiode van 337 tot 365 dagen in de categorie "andere" bedraagt 13,62%. Bij de werklozen dreigt 34,13% in invaliditeit te treden. Het feit dat werklozen meer lijden aan aandoeningen met een lange herstelperiode kan, zoals eerder aangetoond, een mogelijke verklaring geven aan de vastgestelde verschillen.

Tabel 42 : Uittredes per duur en reden van uittredens - Actieven - 2016 %						
duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
29 - 42 dagen	17,54%	0,01%	0,01%	0,11%	0,09%	17,76%
43 - 56 dagen	14,13%	0,01%	0,01%	0,08%	0,11%	14,35%
57 - 70 dagen	9,77%	0,01%	0,01%	0,07%	0,09%	9,95%
71 - 98 dagen	12,15%	0,03%	0,02%	0,19%	0,16%	12,55%
99 - 126 dagen	7,22%	0,03%	0,02%	0,27%	0,14%	7,68%
127 - 154 dagen	5,21%	0,03%	0,02%	0,23%	0,12%	5,61%
155 - 184 dagen	4,04%	0,02%	0,02%	0,29%	0,11%	4,48%
185 - 215 dagen	2,98%	0,03%	0,02%	0,49%	0,10%	3,63%
216 - 245 dagen	2,09%	0,03%	0,03%	0,41%	0,06%	2,62%
246 - 276 dagen	1,65%	0,03%	0,02%	0,35%	0,06%	2,10%
277 - 306 dagen	1,31%	0,03%	0,02%	0,49%	0,07%	1,92%
307 - 337 dagen	1,08%	0,02%	0,02%	0,78%	0,14%	2,04%
338 - 365 dagen	0,98%	0,03%	0,03%	0,64%	13,62%	15,30%
Totaal	80,16%	0,30%	0,25%	4,40%	14,89%	100,00%

Tabel 43 : Uittredes per duur en reden van uittredes - Werklozen – 2016 %

duur	werkhervatting	overlijden	pensionering	uitsluiting	andere	totaal
29 - 42 dagen	10,22%	0,07%	0,00%	0,18%	0,09%	10,56%
43 - 56 dagen	6,67%	0,06%	0,01%	0,19%	0,08%	7,01%
57 - 70 dagen	5,42%	0,04%	0,01%	0,25%	0,07%	5,79%
71 - 98 dagen	6,87%	0,07%	0,01%	0,74%	0,18%	7,87%
99 - 126 dagen	4,54%	0,07%	0,03%	1,27%	0,14%	6,03%
127 - 154 dagen	3,41%	0,06%	0,01%	1,24%	0,12%	4,83%
155 - 184 dagen	2,70%	0,06%	0,03%	1,35%	0,10%	4,24%
185 - 215 dagen	1,98%	0,07%	0,03%	1,83%	0,13%	4,03%
216 - 245 dagen	1,41%	0,05%	0,03%	1,46%	0,08%	3,02%
246 - 276 dagen	1,06%	0,03%	0,02%	1,42%	0,08%	2,60%
277 - 306 dagen	1,03%	0,06%	0,03%	2,14%	0,12%	3,38%
307 - 337 dagen	0,71%	0,06%	0,03%	2,89%	0,17%	3,87%
338 - 365 dagen	0,63%	0,06%	0,04%	1,90%	34,13%	36,77%
Totaal	46,64%	0,74%	0,28%	16,86%	35,48%	100,00%

Grafiek 6 illustreert sprekend het verschil tussen uitredes naar duur en reden tussen de actieven en werklozen.

V. Ziekteverzuim in België

1. Evolutie van het ziekteverzuim

a. Actieve bevolking

De evolutie van het ziekteverzuim tussen 2011 en 2016 wordt voor de actieve bevolking weergegeven in tabel 44. Het percentage verzuim wordt bekomen door volgende formule:

$$\frac{\text{Aantal ziektedagen in t}}{\text{PUG } 30/6 \cdot 365 \text{ dagen}}$$

Het aantal ziektedagen betreft het aantal kalenderdagen dat de actieve bevolking ziek is geweest enkel tijdens het betrokken jaar. De ziektedagen worden berekend vanaf de eerste ziektedag voor zover dat het geval uitgekeerd wordt door de verzekeringsinstellingen. Zoals reeds aangegeven beschikt de dienst niet over informatie van een afwezigheid wegens ziekte die eindigt tijdens een periode van gewaarborgd loon. Het ziekteverzuim wordt berekend voor de actieve bevolking. Dit betekent dat het aantal primaire uitkeringsgerechtigden (PUG) wordt verminderd met de bruggepensioneerden alsook met de werklozen. Categorieën van gerechtigden die van geen gewaarborgd loon genieten maar onmiddellijk van ZIV-uitkeringen genieten, werden wel opgenomen in de statistieken.

Tabel 44: Evolutie ziekteverzuim van de bevolking opgesplitst per sociale stand en geslacht (actieven) - 2011 2016									
	Arbeiders			Bedienden			Totaal		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
2011	3,63%	5,55%	4,28%	1,38%	2,65%	2,13%	2,71%	3,64%	3,15%
2012	3,52%	5,43%	4,18%	1,35%	2,58%	2,08%	2,64%	3,56%	3,08%
2013	3,55%	5,51%	4,23%	1,43%	2,68%	2,17%	2,68%	3,65%	3,14%
2014	3,74%	5,70%	4,43%	1,53%	2,96%	2,38%	2,82%	3,89%	3,34%
2015	3,92%	5,92%	4,63%	1,64%	3,16%	2,54%	2,95%	4,08%	3,50%
2016	3,87%	5,89%	4,59%	1,66%	3,27%	2,62%	2,92%	4,14%	3,51%

In 2012 is er een lichte terugval van het ziekteverzuim ten opzichte van 2011. Vanaf 2013 neemt het verzuim opnieuw toe. In 2016 is een stabilisatie van het verzuim waar te nemen vooral door een afname van het verzuim bij de mannen. Het ziekteverzuim bij de vrouwen blijft ook in 2016 toenemen. Het ziekteverzuim is beduidend hoger bij arbeiders dan bij bedienden. Een tweetal redenen liggen hieraan ten grondslag. Vooreerst is er het verschil in de periode van gewaarborgd loon en vervolgens de aard van de werkzaamheden die door een werknemer moeten worden uitgevoerd (zie infra).

Het ziekteverzuim bij vrouwen ligt hoger dan bij mannen. Deze vaststelling ligt in de lijn van de conclusies die werden gemaakt bij de analyse van de arbeidsongeschiktheid die de periode van één jaar overschrijdt. Ingevolge de toenemende participatie van de vrouwen op de arbeidsmarkt en dit tot aan de pensioenleeftijd, kon worden vastgesteld dat de toename van de invaliden vooral het gevolg is van een sterke stijging van het aantal vrouwelijke invaliden.

De verhoging van de pensioenleeftijd heeft er bijkomend voor gezorgd dat er zich meer vrouwen in de hoogste leeftijdscategorieën bevinden. Dat vrouwen meer ziekte-dagen opnemen dan mannen is ook reeds merkbaar in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid.

b. Werklozen

De evolutie van het ziekteverzuim tussen 2011 en 2016 wordt voor de werkloze bevolking weergegeven in tabel 45. Hierbij werd dezelfde berekeningswijze gebruikt als deze die werd gehanteerd bij de berekening van het ziekteverzuim bij de actieve bevolking. Het ziekteverzuim ligt beduidend hoger dan bij de actieve bevolking. De onderstaande tabel geeft het ziekteverzuim van de werklozen arbeidsongeschikten weer, waarbij de daling in 2016 duidelijk zichtbaar is.

Tabel 45: Evolutie ziekteverzuim van de bevolking opgesplitst per sociale stand en geslacht (werkloos) - 2011-2016									
	Arbeiders			Bedienden			totaal		
	Mannen	Vrouwen	totaal	Mannen	Vrouwen	totaal	Mannen	Vrouwen	totaal
2011	4,12%	6,39%	5,19%	2,60%	4,26%	3,71%	3,79%	5,58%	4,75%
2012	4,59%	7,04%	5,75%	2,85%	4,69%	4,09%	4,23%	6,15%	5,25%
2013	4,83%	7,56%	6,09%	2,93%	5,02%	4,32%	4,43%	6,60%	5,57%
2014	5,07%	8,28%	6,52%	3,16%	5,41%	4,64%	4,67%	7,18%	5,96%
2015	5,30%	8,23%	6,60%	3,26%	5,52%	4,73%	4,86%	7,18%	6,04%
2016	4,92%	7,26%	5,93%	3,10%	5,08%	4,38%	4,53%	6,40%	5,46%

c. Evolutie van het ziekteverzuim per provincie en gewest

In Wallonië zijn, voor de actieven, de provincies Henegouwen en Luik de koplopers wat het aantal afwezigheidsdagen met arbeidsongeschiktheidsuitkeringen betreft. Het percentage verzuim ligt met respectievelijk 3,96% en 3,79% boven het landelijk gemiddelde van 3,51%. In Vlaanderen scoren de provincies West-Vlaanderen en Limburg het slechtst met een verzuimpercentage boven het gemiddelde.

Deze vaststellingen hoeven niet te verbazen en sluiten aan bij de conclusies die werden geformuleerd in de nota BU 2013/29: Analyse van de uitgaven van de invaliditeitsverzekering vanuit geografisch perspectief in België. In die nota werd het verband aangetoond tussen de sociaal economische status van een provincie en arbeidsongeschiktheid, waar de positie die op de sociale ladder wordt ingenomen, werd gemeten aan de hand van het opleidingsniveau, het inkomen en de werkzaamheidsgraad. Het grootste ziekteverzuim wordt aangetroffen in die provincies waar het opleidingsniveau, het inkomen en de graad van tewerkstelling het laagst is.

Als naar de evoluties van het ziekteverzuim voor de actieven over de jaren 2011 en 2016 wordt gekeken (tabel 46), kan worden vastgesteld dat alle Vlaamse provincies behalve Limburg aan een inhaalbeweging bezig zijn. In het Vlaamse gewest ligt enkel in Limburg (+10,86%) het groeipcentage lager dan het gemiddelde (+11,59%). In Wallonië stijgt het ziekteverzuim minder dan gemiddeld in de periode 2011-2016. De enige uitzondering hierop is de provincie Waals-Brabant (+14,35%).

Tabel 46 : Evolutie van het ziekteverzuim per provincie - Actieven

Provincies	2011	2012	2013	2014	2015	2016	% evo 2011/2016
ANTWERPEN	3,01%	2,96%	3,02%	3,26%	3,46%	3,49%	15,78%
VLAAMS-BRABANT	2,57%	2,53%	2,64%	2,84%	3,04%	3,06%	19,08%
BRABANT WALLON	2,54%	2,42%	2,54%	2,72%	2,90%	2,90%	14,35%
BRUSSEL-BRUXELLES	2,17%	2,09%	2,19%	2,39%	2,49%	2,56%	17,75%
WEST-VLAANDEREN	3,25%	3,20%	3,26%	3,43%	3,65%	3,73%	14,69%
OOST-VLAANDEREN	3,08%	3,04%	3,15%	3,34%	3,51%	3,62%	17,41%
HAINAUT	3,85%	3,75%	3,76%	3,91%	4,09%	3,96%	2,93%
LIEGE	3,73%	3,64%	3,66%	3,82%	3,88%	3,79%	1,70%
LIMBURG	3,98%	3,83%	3,86%	4,15%	4,26%	4,41%	10,86%
LUXEMBOURG	3,29%	3,17%	3,37%	3,59%	3,69%	3,55%	7,79%
NAMUR	3,18%	3,02%	3,02%	3,19%	3,39%	3,35%	5,47%
ONBEKEND	3,44%	3,29%	3,35%	3,34%	3,35%	3,03%	-11,85%
Totaal	3,15%	3,08%	3,14%	3,34%	3,50%	3,51%	11,59%
Gewest Brussel	2,17%	2,09%	2,19%	2,39%	2,49%	2,56%	17,75%
Gewest Vlaanderen	3,11%	3,06%	3,13%	3,35%	3,53%	3,60%	15,74%
Gewest Wallonië	3,52%	3,41%	3,45%	3,61%	3,76%	3,67%	4,25%
Onbekend	3,44%	3,29%	3,35%	3,34%	3,35%	3,03%	-11,85%
Totaal	3,15%	3,08%	3,14%	3,34%	3,50%	3,51%	11,59%

Als naar de evoluties van het ziekteverzuim voor de werklozen over de jaren 2011 en 2016 wordt gekeken (tabel 47), kan worden vastgesteld dat de groeipercentages in het Vlaamse gewest (12,08%) zich onder het landelijke gemiddelde (+14,93%) bevinden. In Wallonië is de stijging het meest uitgesproken in de provincie Waals-Brabant (+33,16%). Gewestelijk scoort Brussel het slechtst. Het verzuim bij de werkloze populatie is er in de onderzochte periode gestegen met 47,92%, ruim boven het landelijk gemiddelde van 14,93%.

Tabel 47 : Evolutie van het ziekteverzuim per provincie - Werklozen

Provincies	2011	2012	2013	2014	2015	2016	% evo 2011/2016
ANTWERPEN	3,92%	4,24%	4,45%	4,90%	5,08%	4,47%	14,13%
VLAAMS-BRABANT	4,11%	4,58%	5,07%	5,13%	5,49%	4,92%	19,81%
BRABANT WALLON	3,09%	3,28%	3,51%	3,95%	4,30%	4,11%	33,16%
BRUSSEL-BRUXELLES	2,71%	3,18%	3,50%	3,77%	4,15%	4,01%	47,92%
WEST-VLAANDEREN	4,90%	5,30%	5,43%	5,70%	5,82%	5,52%	12,73%
OOST-VLAANDEREN	4,46%	4,98%	5,17%	5,59%	5,51%	5,14%	15,36%
HAINAUT	5,96%	6,68%	7,12%	7,58%	7,45%	6,50%	9,06%
LIEGE	5,26%	5,77%	6,45%	6,94%	6,61%	6,08%	15,62%
LIMBURG	6,99%	7,57%	7,54%	8,05%	8,57%	7,21%	3,11%
LUXEMBOURG	4,65%	5,30%	5,88%	6,19%	6,34%	6,23%	34,09%
NAMUR	4,75%	5,49%	5,48%	6,10%	6,19%	6,08%	27,99%
ONBEKEND	25,13%	24,89%	23,37%	22,12%	22,97%	14,01%	-44,24%
TOTAAL	4,75%	5,25%	5,57%	5,96%	6,04%	5,46%	14,93%
Gewest Brussel	2,71%	3,18%	3,50%	3,77%	4,15%	4,01%	47,92%
Gewest Vlaanderen	4,72%	5,15%	5,34%	5,72%	5,90%	5,29%	12,08%
Gewest Wallonië	5,31%	5,92%	6,37%	6,84%	6,71%	6,11%	15,01%
Onbekend	25,13%	24,89%	23,37%	22,12%	22,97%	14,01%	-44,24%
Totaal	4,75%	5,25%	5,57%	5,96%	6,04%	5,46%	14,93%

2. Duur van het verzuim

a. Duur van het verzuim per beëindigde geval in kalenderdagen per geslacht en activiteit

Om de verschillen in gewaarborgd loon te neutraliseren en een vergelijking te kunnen maken tussen de duur van arbeidsongeschiktheid van de actieven en de werklozen, werd bij de berekening van de duur van het ziekteverzuim van de beëindigde gevallen, geen rekening gehouden met de gevallen waarvan de totale duur van de ziekteperiode **minder dan een maand** is. Voor de overblijvende gevallen, dus met een duur groter dan een maand, wordt de duur berekend vanaf de eerste dag van arbeidsongeschiktheid.

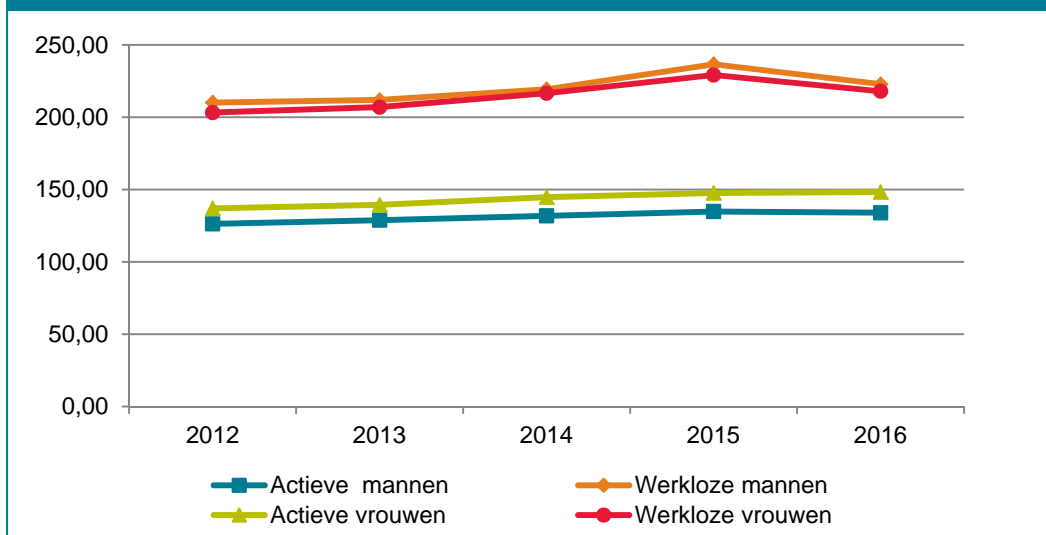
In de periode 2012-2015 is het ziekteverzuim systematisch toegenomen zowel bij de mannelijke als bij de vrouwelijke populatie. In 2016 is er voor het eerst een daling van het ziekteverzuim merkbaar (tabel 48). De daling van het ziekteverzuim is uitsluitend toe te schrijven aan een vermindering van het aantal ziektedagen bij werklozen (-5,20%). Daar waar bij de actieven de duur van het verzuim in 2015 nog steeg met 2,14%, is er in 2016 een status quo ten opzichte van 2015 (-0.01%). Een analyse naar geslacht leert dat enkel bij actieve vrouwen de ziekteduur in 2016 is toegenomen (+0,44%). Bij actieve mannen is er een daling met 0,63%.

Vrouwen zijn significant meer afwezig wegens ziekte dan mannen en opvallend hebben ook werklozen meer verzuimdagen dan actieven. Zo ligt de duur van de arbeidsongeschiktheid bij werkloze mannen gemiddeld 66,41% hoger dan bij actieve gerechtigden. Vrouwelijke werklozen zijn in de primaire periode van arbeidsongeschiktheid 47,01% langer ziek dan bij de actieven.

Tabel 48: Duur van het verzuim per beëindigd geval in kalenderdagen per geslacht en activiteit							
	2012	2013	2014	2015	2016	% evo 2015/2014	% evo 2016/2015
Actieve mannen	126,30	128,80	131,82	134,80	133,96	2,27%	-0,63%
Werkloze mannen	210,15	211,98	219,37	236,66	222,92	7,88%	-5,81%
Totaal mannen	138,38	141,85	146,02	151,11	147,11	3,48%	-2,65%
Actieve vrouwen	136,98	139,43	144,76	147,64	148,29	1,99%	0,44%
Werkloze vrouwen	203,19	206,96	216,61	229,22	217,99	5,82%	-4,90%
Totaal vrouwen	150,58	153,47	160,04	164,28	160,35	2,65%	-2,40%
Werklozen	205,74	208,88	217,66	232,10	220,02	6,63%	-5,20%
Actieven	131,96	134,48	138,78	141,75	141,74	2,14%	-0,01%
Algemeen totaal	145,07	148,24	153,78	158,41	154,40	3,01%	-2,53%

Uit de evolutietabel (grafiek 7) blijkt eveneens de daling van het werkverzuim bij de categorie werklozen in 2016 alsook de stabilisatie van het verzuim bij de actieven sinds 2014.

Grafiek 7: Duur van het verzuim per beëindigd geval in kalenderdagen per geslacht en activiteit

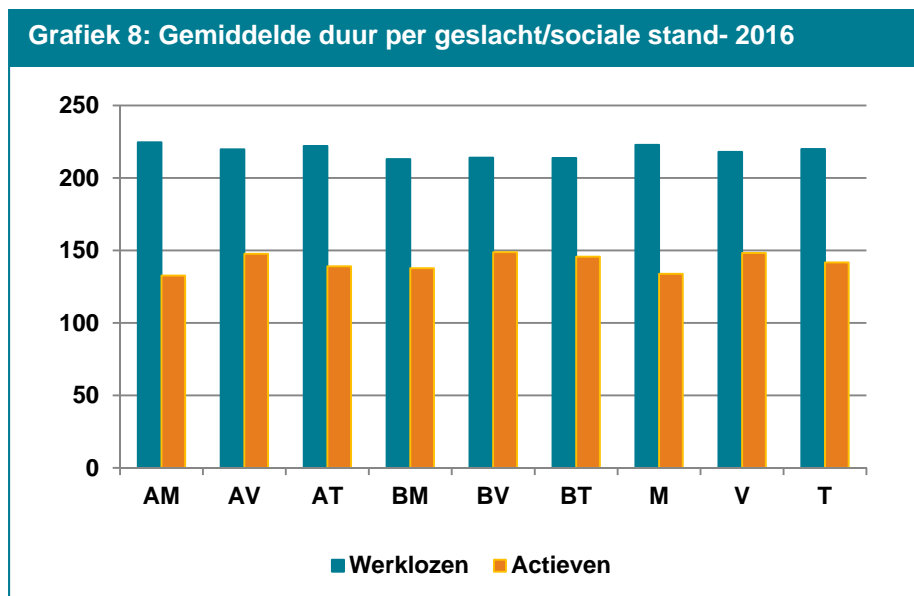

Bij de actieven is de ziekte duur van arbeiders en bedienden vergelijkbaar als we kijken naar sociale stand en geslacht.

Tabel 49: Duur actieven/werklozen - per geslacht/sociale stand - 2016

	Werklozen	Actieven	WL - ACT
AM	224,67	132,74	91,93
AV	219,80	147,74	72,06
AT	222,06	139,13	82,93
BM	213,05	137,75	75,30
BV	214,07	148,78	65,29
BT	213,81	145,71	68,11
M	222,92	133,96	88,96
V	217,99	148,29	69,71
T	220,02	141,74	78,28

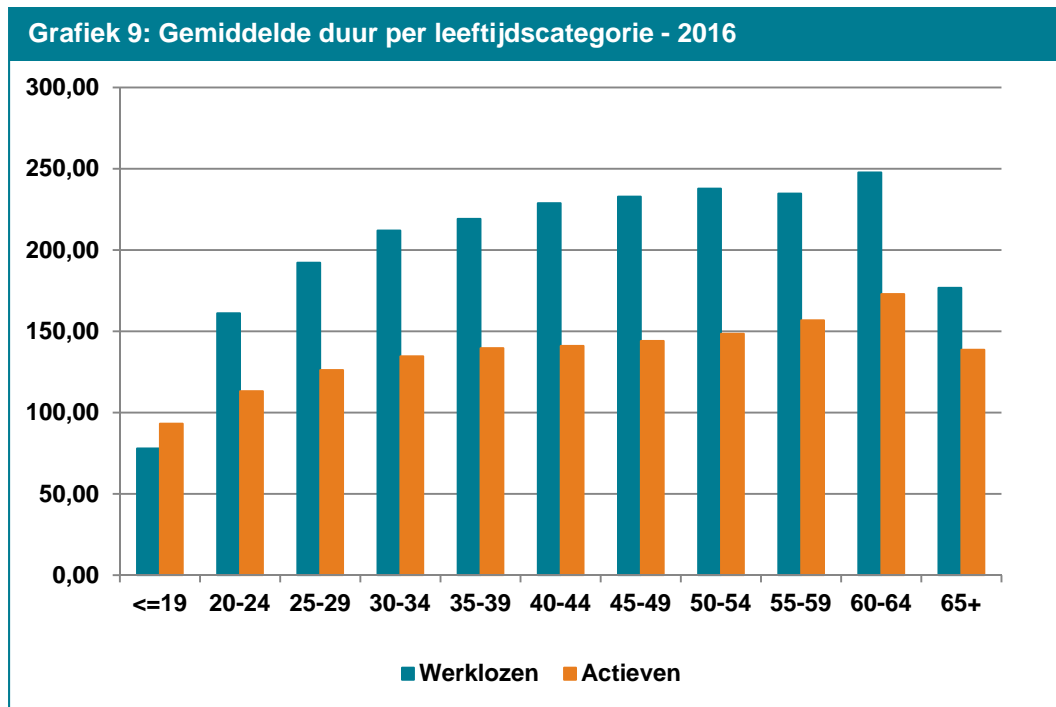
Uit grafiek 8 blijkt dat ongeacht het geslacht of de sociale stand de gemiddelde duur van arbeidsongeschiktheid steeds hoger ligt bij werklozen dan bij de actieven.

- b. Duur van het verzuim per beëindigde geval in kalenderdagen per activiteit en leeftijdsgroep

Het aantal dagen van arbeidsongeschiktheid neemt toe met de leeftijd. Bij werklozen stabiliseert het verzuim evenwel vanaf de leeftijd van 45 jaar. Dit toont nogmaals de correlatie aan tussen een vergrijzende bevolking en de evolutie van het ziekteverzuim.

De werklozen hebben voor elke leeftijdscategorie beduidend meer ziekte dagen dan de actieven (grafiek 9). Intrede vanuit de werkloosheid in arbeidsongeschiktheid gaat samen met een langere ziekte duur.

Conclusie

Het ziekteverzuim is in 2016 voor eerst sinds 2012 afgenomen. Deze daling is evenwel uitsluitend te wijten aan de daling van het ziekteverzuim bij werklozen. Bij de actieven is het ziekteverzuim stabiel gebleven. Het aantal langdurig zieken die zich in de laatste periode van primaire arbeidsongeschiktheid bevindt, is eveneens licht afgenomen ten opzichte van het jaar 2015 maar blijft substantieel.

Het ziekteverzuim ligt beduidend hoger bij arbeiders dan bij bedienden. Dit heeft niet alleen te maken met het verschil in de periode van gewaarborgd loon maar ook met de typische activiteit die door arbeiders wordt uitgeoefend. Het werk is fysiek zwaarder en de loopbaan langer.

Het ziekteverzuim ligt beduidend hoger bij vrouwen dan bij mannen. Het feit dat werkende vrouwen tegelijk meer zorgfuncties opnemen dan mannen, kan de proportioneel sterkere toename van ziekteverzuim bij vrouwen, mogelijk objectiveren.

Zowel bij de arbeiders als bij de bedienden kan worden vastgesteld dat het aantal gevallen komende vanuit de werkloosheid in 2016 in absolute cijfers vrij sterk is afgenomen. Het intredcijfer, dat wordt bekomen door het aantal intredes af te zetten tegenover de evolutie van de PUG-BRUG per sociale stand en activiteit, stijgt in de onderzochte periode zowel bij werklozen, als bij actieven. Na de forse toename in 2013 is het intredcijfer bij de werklozen vanaf 2014 en 2015 opmerkelijk gedaald. Deze dalende trend is in 2016 afgebroken. Het aantal werklozen (PUG-BRUG) is immers sterker gedaald dan het aantal intredes, waardoor het intredcijfer opnieuw is toegenomen. Het intredcijfer van 13,58% (ten opzichte van 12,99% in 2015) situeert zich opnieuw op het niveau van 2014.

Gerechtigden die vanuit een statuut als werkloze in de ziekteverzekering intreden verzuimen langer dan gerechtigden die ziek worden vanuit een tewerkstelling. 24,64% van de werklozen hebben een ziekteperiode van meer dan 338 dagen daar waar actieven in de laatste periode voor intrede in invaliditeit slechts 12,10% vertegenwoordigen van het totaal aantal uitredes. Deze vaststelling kan mogelijk verklaard worden doordat arbeidsongeschikten komende vanuit de werkloosheid proportioneel meer lijden aan psychische ziekten in de hand gewerkt omwille van het feit dat betrokkene hun werk hebben verloren of geen werk hebben gevonden. Tenslotte kan het langdurig ziekteverzuim bij werklozen ook in de hand gewerkt worden door het feit dat werklozen bij gebrek aan een job, moeilijker te integreren zijn.

Voorals het toenemend aantal jonge arbeidsongeschikte werklozen met psychische problemen is verontrustend en vraagt om specifieke aandacht. In de leeftijdscategorie tussen 20 en 44 jaar is meer dan 40% van de werklozen psychisch ziek.

Net als bij invaliden blijven ook in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid zowel bij de actieven als bij de werklozen de psychische problematiek en de musculoskeletale aandoeningen verantwoordelijk voor langdurige arbeidsongeschiktheid. Positief is de vaststelling dat 84,11% van de actieven na een ziekteperiode opnieuw het werk hervatten. De resultaten naar werkhervatting zijn het gunstigst bij een arbeidsongeschiktheid van relatief korte duur. Na vier maanden stijgen de kansen op langdurige arbeidsongeschiktheid gevoelig.

Het aantal intredes per PUG-BRUG ligt het hoogst in de provincies Limburg en Henegouwen. Naar opleidingsniveau, werkgelegenheidsgraad en inkomen scoren deze beide provincies het minst goed. Dat leidt naar het besluit dat de sociaal economische status, ongeacht de regio of provincie, positief gecorreleerd is met arbeidsongeschiktheid wegens ziekte. Investeren in opleiding en jobcreatie zal logischerwijze dan ook een positieve bijdrage leveren op een daling van de arbeidsongeschiktheidscijfers.

89,94% van de arbeidsongeschikten meldt zich slechts één keer ziek in 2016.

De oorzaken die aan de basis liggen van het toenemend ziekteverzuim zijn dezelfde als deze die aan de basis liggen van het langdurig verzuim, waarbij langdurig verzuim wordt gedefinieerd als een afwezigheid

wegens ziekte die één jaar overstijgt. In dat verband kan worden verwezen naar de nota BU 2016/71 van 16 november 2016: Verklarende factoren met betrekking tot de stijging van het aantal invaliden.